БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ХАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

6-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 97 (1359)
19 МАЙ СЕШАНБА 1959 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН

Пилла ҳосили топшириш бошланди

Кеча Пискент районидан хуш хабар келди. Илғор хўжаликларнинг моҳир пиллачилари ўзларига топширилган шарафли ва масъулиятли вазифани сидқидиллик билан бажариб, яхши натижаларга эришдилар.

Ворошилов номли колхознинг қурт боқувчиси Маҳбуба Ғиёсовани касбдошлари ҳурмат қилишади. Чунки улар бу соҳада Маҳбубадан кўп нарсани ўрганадилар, унинг бой тажрибаларини кенг қўлланадилар. Бу йил ҳам ўзаро социалистик мусобақада Маҳбуба Ғиёсова ғолиб чиқди. У қуртларнинг ўз вақтида тўйдириб боқилишини, эрта дастага киришини таъминлади. Яхши шароитда парвариш қилиниб, ҳеч қандай касалликка дучор қилинмаган қуртлар эрта пилла ўрай бошлади.

Кеча Маҳбубанинг касбдошлари уни эришган ютуқлари билан табрикладилар. Маҳбуба Ғиёсова Пискент районида биринчи бўлиб, давлатга 80 килограмм сифатли пилла топширди. Унинг аҳди ҳар қутидан юз килограммдан ҳосил олишдир. Моҳир пиллачи бу аҳдининг уддасидан чиқиш учун курашмоқда.

Маҳбубанинг дугоналаридан бири Қумри Дадахўжаева ҳам ўша куни давлатга 50 килограмм пилла топширишга эришди. Ҳадича Қорабоева, Зайнаб Умировалар ҳам хирмонни кўтариш арафасида турибдилар.

Райондаги Хрушчев номли колхозда ҳам бу йил пилла қуртини боқиш намунали уюштирилди. Шунинг учун ҳам бу колхоз аъзолари Ворошилов номли колхоз аъзолари билан бир вақтда давлатга пилла ҳосили топширишга киришдилар.

СССРнинг атоқли жамоат ва давлат арбоби Н. С. ХРУШЧЕВга Халқаро Ленин мукофоти топширилди

СССР Олий Советининг уч мингга яқин киши сиғадиган мажлислар зали пойтахтдаги саноат корхоналари ва қурилишларнинг илғорлари билан, Москва атрофидаги далаларнинг меҳнаткашлари билан, партия, комсомол, касаба союз ва бошқа жамоат ташкилотларининг вакиллари, фан, маданият ва санъат арбоблари билан лиқ тўла эди. Бу ерда тинчликни ҳимоя қилиш Совет комитетининг аъзолари, Жаҳон Тинчлик Кенгашининг Стокгольм сессиясидан Москвага келган чет эл делегациялари — Хитой, Америка, Австралия, Канада, Сенегаль, Мўғулистон, Бразилия, Япония, Кения, Франция Судани, Уганда, Чили, Нигерия, Перу, Венесуэла ва бошқа мамлакатларнинг делегациялари бор эди. Совет ва чет эл журналистлари, радио, кинохроника ва телевидение вакиллари, кўп мамлакатлардан ёзувчиларнинг Бутуниттифоқ съездида қатнашиш учун Москвага келган ёзувчилар бор эди.

Соат 14. Тинчлик иши учун атоқли курашчилар, «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» Халқаро Ленин мукофотлари лауреатлари — Эжени Коттон, Анна Зегерс, Го Мо-жо, Н. С. Тихонов, И. Г. Эренбурглар тантанали мажлиснинг президиумига чиқадилар.

Мажлис қатнашчилари уларни гулдурос қарсаклар билан кутиб оладилар ва бу билан халқлар дўстлиги равнақи учун олиб борилаётган фидокорона курашни самимий ҳурмат қилганликларини изҳор қиладилар. Ана шундай фидокорона кураш олиб бормай туриб, ер юзида тинчлик ва фаровонлик бўлиши мумкин эмас.

А. Б. Аристов, Н. И. Беляев, Л. И. Брежнев, Н. Г. Игнатов, А. И. Кириченко, Ф. Р. Козлов, А. И. Микоян, Н. А. Муҳитдинов, М. А. Суслов, Е. А. Фурцева, Н. С. Хрушчев, Н. М. Шверник, П. Н. Поспелов, Д. С. Полянский ўртоқлар президиумга чиққанларида, гулдурос қарсаклар яна бошланади.

Халқаро Ленин мукофотлари комитетининг раиси академик Д. В. Скобельцин, Халқаро Ленин мукофотлари комитетининг аъзоси Г. В. Александров, саноат корхоналарининг илғорлари, жамоат ташкилотларининг вакиллари, СССР давлат арбоблари, чет эл меҳмонлари президиумдан жой оладилар.

Ўртоқ Н. С. Хрушчевга Халқаро Ленин мукофоти топширилишига бағишланган тантанали мажлисни **Д. В. Скобельцин** қисқача кириш нутқи билан очди.

У, Халқаро Ленин мукофотлари комитети номидан ва шу ерда ҳозир бўлган барча кишилар номидан Никита Сергеевич Хрушчевни унга Халқаро Ленин мукофоти лауреати деган фахрий унвон берилиши билан самимий табриклади ва қизғин қутлади.

— Ўртоқ Хрушчевнинг халқаро тинчлик Ленин мукофоти билан мукофотланиши, деди у, ана шу мукофотнинг олижаноб идеясини жуда ҳам яққол ифода этади. Ўртоқ Хрушчев ўз фаолиятида тинчликсевар ташқи сиёсатнинг — турли социал системалардаги давлатлар билан тинч-тотув яшаш сиёсатининг ленинча принципларини изчиллик ва ҳормай-толмай амалга оширмоқда, халқлар ўртасида тинчлик ва дўстликни мустаҳкамлашдан иборат ленинча идеяларни ҳозирги тарихий шароитларга мувофиқ суратда тобора ривожлантириш ва ижодий тарзда бойитишнинг ажойиб намуналарини кўрсатмоқда ва чинакам ленинча ғайрат-шижоат, эҳтирос билан ва бир мақсадни кўзлаб, барча кишиларнинг бахт-саодати учун, бутун дунёда мустаҳкам ва демократик тинчликни ўрнатиш учун кураш олиб бормоқда.

Бутун дунёнинг прогрессив жамоатчилиги ўртоқ Никита Сергеевич Хрушчевга унинг тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш учун курашда қилган жуда катта хизматлари учун Халқаро Ленин мукофоти берилиши тўғрисидаги хабарни зўр мамнуният ва шодлик билан кутиб олди. Буларнинг ҳаммаси комитетимиз ўртоқ Хрушчевга Халқаро Ленин мукофоти бериш тўғрисидаги қарорни қабул қилганида, ўртоқ Хрушчевнинг тинчликни мустаҳкамлаш йўлидаги самарали фаолиятига юксак баҳо бераётган халқларнинг хоҳиш-иродасини ифода этганлигини кўрсатади.

Д. В. Скобельцин сўзини давом эттириб бундай деди: ўртоқ Хрушчев империалистларнинг янги уруш тайёргарлигига қарши курашда халқларнинг тинчлик йўлидаги ҳаракатига катта аҳамият бермоқда ва барча тинчликсевар кучларнинг ташкилий суратда қиладиган актив ҳаракати империализмнинг уришқоқ доираларини жиловлай олади ва бутун дунёда узоқ давом этадиган мустаҳкам тинчликни таъминлай олади, деб ҳисобламоқда. Совет ҳукумати ўртоқ Хрушчевнинг бевосита иштироки билан мустаҳкам тинчликни таъминлашнинг кенг программасини ишлаб чиқди. Ҳамма жойлардаги тинчликсевар кучлар унинг Германия билан сулҳ шартномаси тузиш тўғрисидаги ва Берлин масаласи ҳақидаги таклифларини қўллаб-қувватламоқдалар, чунки бу масалаларнинг ҳал этилиши Европада ва бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлашга олиб келган бўлур эди.

Ўртоқ Хрушчев бошчилигидаги Совет ҳукумати ўтказиб келаётган ташқи тинчлик сиёсати мустамлакачиликка қарши миллий озодлик ҳаракатини актив суратда қўллаб-қувватлашда, озод бўлган халқларни империалистларнинг ҳужумидан ҳимоя қилиш йўлидаги чиқишларда, кам тараққий этган мамлакатларга беғараз ёрдам берилаётганлигида ҳам ўзининг ёркин ифодасини топди.

Никита Сергеевич Хрушчев атом уруши тайёргарлигига қарши изчил ва саботли курашчи бўлиб, ядро қуролини ва бу қурол синовларини тақиқлаш учун зўр ғайрат билан кураш олиб бормоқда.

Сўнгра, ўртоқ Д. В. Скобельцин айтадики, ўртоқ Хрушчев ўзининг барча нутқларида, ўзининг бутун фаолиятида урушларнинг олдини олиш мумкин эканлиги тўғрисидаги фикрга асосланади. Ўртоқ Хрушчев ана шу мақсадга эришиш йўлларини кўп марта кўрсатиб берди. Жаҳон уруши хавфига хотима бериш мумкин эканлиги тўғрисида халқаро вазиятни чуқур анализ қилиш асосида чиқарилган хулоса бутун тинчликсевар инсониятни илҳомлантирмоқда.

Д. В. Скобельцин ўртоқ Хрушчевга чин кўнгилдан сиҳат-саломатлик, узоқ йиллар умр, бахт-саодат ва тинчлик манфаатлари йўлидаги олижаноб фаолиятида янгидан-янги муваффақиятлар тилади.

Академик Д. В. Скобельцин тантанали мажлис қатнашчиларининг гулдурос қарсаклари остида атоқли жамоат ва давлат арбоби ўртоқ Н. С. Хрушчевга юксак мукофотни топширади.

Пионерлар президиумга чиққанларида яна қарсаклар бошланади. Пионерлар ўртоқ Н. С. Хрушчевга гулдасталар тақдим этадилар.

Жаҳон Тинчлик Кенгаши раисининг ўринбосари Го Мо-жо минбарга чиқади.

Хитой халқи, дейди у, ўртоқ Хрушчевга Халқаро Ленин мукофоти бериш тўғрисидаги хабарни шодухуррамлик билан кутиб олди. Ўртоқ Го Мо-жо Хитой халқи номидан ўртоқ Хрушчевни юксак мукофот билан самимий ва қизғин табриклайди.

Нотиқ сўзини давом эттириб, бундай деди: Тарихда инсониятнинг бахт-саодати ва равнақи йўлида дунёда эксплуатация бўлмаслигини, урушлар бўлмаслигини, эркинлик, ҳуқуқий тенглик ва мустаҳкам тинчлик бўлишини орзу қилган атоқли кишилар кўп учраган эди. Ўз орзу-хаёлларини кичикроқ миқёсда амалга ошириш планларини тузган ва уларни рўёбга чиқаришга уринган кишилар ҳам бўлган эди. Аммо, уларнинг ҳамма уринишлари совун кўпигидек ҳамиша беҳуда бўлган эди. Маркс ва Энгельснинг асарлари туфайлигина илмий социализм вужудга келди ва шундан кейингина мустаҳкам тинчликка йўл кўрсатиб берувчи илмий назария яратилди.

Сўнгра, Го Мо-жо айтадики, ўртоқ Хрушчев буюк марксистдир, Ленин ишининг содиқ давомчисидир. Унинг бир неча ўн йиллар мобайнидаги барча фаолияти бутун дунёда тинчликни ҳимоя қилиш ишига катта ҳисса қўшди. Жумладан, у, Совет Иттифоқининг олий раҳбарларидан бири бўлиб, буюк донишмандлиги ва бениҳоя зўр қобилиятларини янада кенг миқёсда кўрсатди, бутун дунёда тинчлик маркази бўлган Совет Иттифоқининг янада гўзал, янада қудратли бўлиши учун ўзининг бутун кучларини сарф қилмоқда.

Биз шу нарсага қатъий аминмизки, бутун дунё мамлакатлари халқларининг озодлик ва ҳуқуқий тенглик йўлидаги ҳаракатлари қудратли бир куч бўлиб қолади.

Го Мо-жо сўзининг охирида бундай деди: Биз яқинда ўртоқ Хрушчевнинг 65 йиллигини нишонладик. Биз унинг Совет Иттифоқида Коммунистик жамиятни тезроқ барпо қилиш, бутун дунёда тинчликни ва инсоният бахт-саодатини таъминлаш йўлида бундан буён ҳам тинмай ишлашини тилаймиз.

Ўртоқ Го Мо-жо тинчлик кучларининг маркази бўлган Совет Иттифоқи шарафига, Хитой ва Совет Иттифоқи халқлари ўртасидаги бузилмас қардошларча дўстлик шарафига, бутун дунёда тинчлик шарафига табрик хитоблари айтди.

Одатда, дейди **Эжени Коттон**, ҳукуматларнинг бошлиқлари мукофот берадилар. Аммо, бугун роллар алмашинди ва халқаро жюри Никита Сергеевич Хрушчев сиймосида тинчлик учун улуғ курашчини тақдирлашга қарор берганлиги жуда муҳим ишдир. Бутун инсоният уни табрикламоқда. Шу сабабли, ҳозирги тантанали кунда чет мамлакатларнинг вакиллари ўз овозини совет кишиларининг овозига қўшмоқдалар.

Тинчлик иши ҳақиқатда шундай бир ишдирки, Никита Сергеевич Хрушчев ўзининг бутун кучини шу ишга бағишламоқда. Никита Сергеевич Хрушчев, дейди Эжени Коттон, шуни билиб қўйсинки, барча мамлакатлардаги тинчлик тарафдорлари ҳормай-толмай олиб бораётган курашлари билан унинг халқлар ўртасида тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш йўлидаги олижаноб ишларини бутун чоралар билан қўллаб-қувватламоқдалар. Никита Сергеевич Хрушчев билиб қўйсинки, ўз болаларини, ўз оилаларининг бахт-саодатини ҳимоя қилаётган, ер юзидаги азиз нарсаларнинг ҳаммасини ҳимоя қилаётган бутун дунё аёллари урушга қарши олиб бораётган курашларида ўз меҳнатларини ҳам, вақтларини ҳам аямайдилар.

Тинчликни ҳимоя қилиш Совет комитетининг раиси **Н. С. Тихонов** тинчлик тарафдорлари бўлган миллионларча совет кишилари номидан Н. С. Хрушчевни табриклаб нутқ сўзлади.

Тинчликнинг ҳамма дўстлари, дейди у, Сизга астойдил ишонадилар, ҳозирги кун учунгина эмас, балки инсониятнинг тинч истиқболи учун, агрессияга қарши, миллионларча кишиларнинг яна қирилишига қарши, «совуқ уруш»га қарши кураш олиб бораётганлигингиз учун Сизни чин кўнгилдан севадилар, чунки мамлакатимиз халқларининг тақдиригина эмас, балки бошқа мамлакатлар халқларининг тақдири ҳам Сиз учун азиздир.

Ўртоқ Тихонов сўзини давом эттириб, айтадики, инсонлар планетамизда осойишта яшашни истайдилар. Улар Сизнинг тинчлик учун атоқли курашчи, ленинча тинчликсевар ташқи сиёсат тарафдори эканлигингизга, бу сиёсатни муваффақиятли суратда амалга ошириб, тинчлик ишининг узил-кесил ғалабасига эришувингизга ишонадилар.

Москва шонли совет ишчилар синфининг вакили **А. В. Викторов** минбарга чиқади. У. 1-давлат подшипник заводи кўп минг кишилик коллективининг топшириғига мувофиқ, Никита Сергеевич Хрушчевни юксак мукофот билан — Улуғ Ленин номига қўйилган мукофот билан қизғин ва самимий табриклайди.

Никита Сергеевич, биз Сизни капиталистик эксплуатациянинг ҳамма машаққатларига бардош бериб, ёшчоқлариданоқ ўз ҳаётини халқ бахт-саодати учун курашга бағишлаган ва атоқли сиёсий ҳамда жамоат арбоби бўлиб қолган революционер ишчининг намунаси, деб биламиз.

Ўртоқ Викторов таъкидлаб айтадики, лауреатнинг жўшқин ғайрати ва унинг ҳормай-толмай қилаётган ишлари совет кишиларинингина эмас, шу билан бирга турли мамлакатлардаги ишчиларнинг ҳам порлоқ истиқболга бўлган ишончини оширади. Ана шу мамлакатлардаги ишчилар Коммунистик партия, совет халқи тинчликсевар кучларни янги уруш чиқазишга қарши курашга жипслаштириш учун бутун чораларни кўражакларини яхши биладилар.

Москва областидаги «Путь Ильича» колхозининг сигир соғувчиси **Т. В. Чугунова** сўзга чиқади. У айтадики, Никита Сергеевич Хрушчев тинчлик бахт-саодати йўлида тинмай қилаётган ишлари билан совет халқининг, яхши ниятли барча кишиларнинг муҳаббат ва ҳурматига сазовор бўлди.

Совет кишилари улуғ Ватанимизнинг тинчликсеварлиги билан фахрланмоқдалар. Улуғ Ватанимиз, деб сўзини давом эттиради у, комил ишонч билан коммунизм ғалабаси сари бормоқда. Етти йиллик планнинг контроль рақамлари тўғрисида фикр юритганингда, чин кўнгилдан қувонасан, киши. КПСС XXI съезди томонидан белгиланган ана шу буюк планнинг бажарилиши мамлакатимиз экономикаси, маданияти ва фанининг мисли кўрилмаган даражада равнақ топишини таъминлайди. Шунинг учун ҳам бизга тинчлик керак, шунинг учун ҳам биз урушга қарши актив кураш олиб бормоқдамиз.

Мен ва менинг мамлакатим Сизни, деди Умум Ҳиндистон Тинчлик Кенгашининг раиси **Сундерлал**, Н. С. Хрушчевга мурожаат қилиб, Сизни шу замонда тинчликнинг энг йирик ҳимоячиси ва курашчиси деб ҳисобламоқдамиз.

Ҳиндистон тинчлик тарафдорлари ҳаракатининг раҳбари кўп кишилар дунёда энг кучли деб ҳисоблаётган мамлакатнинг жамоат ва давлат арбоби бўлган Хрушчевни табриклади.

Сўнгра, Сундерлал айтдики, Н. С. Хрушчев панча-шила принципларини, давлатларнинг тинч-тотув яшаш принципини изчиллик билан амалга оширишга астойдил интилмоқда.

Нотиқ Н. С. Хрушчев сиймосида ҳозирги даврда миллатларни, ирқларни; динларни ва қитъаларни бир-бири билан яқинлаштириш учун ҳаммадан кўра кўп иш қилган мамлакатни табриклади.

Н. С. Хрушчев, деб таъкидлади Сундерлал, низоларнинг сабабларини йўқота оладиган, кишининг киши томонидан ва бир миллатнинг бошқа миллат томонидан шафқатсиз эксплуатация қилинишини вужудга келтирадиган манфаатлар тўқинишини йўқота оладиган социал иқтисодий система учун улуғ курашчиларнинг биридир.

«Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» Халқаро мукофотнинг лауреати немис ёзувчиси **Анна Зегерс** ўртоқ Н. С. Хрушчевга мурожаат қилиб, бундай деди:

— Бу мукофот Сизга тинчлик йўлида шу вақтгача қилган ҳамма ишларингиз учун берилади, аммо, бу мукофот айни вақтда Сизнинг бундан буён ҳам тинчлик бахт-саодати йўлида қўлингиздан келган ҳамма ишларни бажаришингизга чуқур ишонч борлигини ҳам ифода этади. Чунки биз Сизнинг тинчликка интилиши тинчликни таъминлашга ёрдам берадиган куч билан бирга қўшиб олиб борилаётган мамлакатнинг жамоат ва давлат арбоби эканлигингизни биламиз.

Анна Зегерс ўз нутқида турли мамлакатларда яшовчи кишилар тинчлик иши учун атоқли курашчи Н. С. Хрушчевга жуда катта ишонч билан қараётганликларини таъкидлади. Фикр ва туйғулари турлича бўлган кишиларнинг ишонча, деди у, ташқи ишлар министрлари Женева кенгашида тўпланган кунларда Сизга янада кўпроқ куч бағишласин. Ҳамма кишилар ана шу кенгашнинг чақирилишини кўпдан буён кутиб келмоқда эдилар.

Мен деди ёзувчи сўзининг охирида, тинчлик йўлидаги кураш учун ва шу билан бирга, ҳаммамизнинг ва болаларимизнинг бахт-саодати ҳамда истиқболи йўлидаги кураш учун Сизга ўртоқ Хрушчев сиҳат-саломатлик ва бардамлик тилайман.

Электролампа заводининг ишчиси **Галина Спашкова** пойтахт ёшлари номидан гапириб мамлакатимиздаги барча йигит ва қизларнинг фикр-туйғуларини изҳор қилди. У, юксак мукофот берилиши муносабати билан Никита Сергеевични самимий табриклаб, бундай деди:

Биз жонажон Коммунистик партиямизнинг, Ленинчи Марказий Комитетнинг ғамхўрлигини, қадрдонимиз Никита Сергеевич шахсан Сизнинг ғамхўрлигингизни доим сезиб турибмиз. Ёшлар ўртасида сўзлаган нутқларингизда берган доно кўрсатмаларингиз бизга ўзимизда коммунистик жамиятнинг актив ва онгли қурувчиларига хос энг яхши хусусиятларни тарбиялашга ёрдам бермоқда, бизни барча мамлакатлардаги халқларнинг тинч яшашини таъминлашдан иборат буюк ишга хизмат қиладиган меҳнат зафарларига даъват этади. Г. Спашкова сўзини давом эттириб айтадики, биз зўр ғайрат билан ишламоқдамиз, чунки бизнинг меҳнатимиз — кичкина меҳнат бўлса ҳам, тинчликни ҳимоя қилиш ишига ҳисса қўшажагини биламиз. Никита Сергеевич, Сиз мана шу тинчликни таъминлаш ишига бутун кучингизни сарф қилмоқдасиз.

Тантанали мажлис қатнашчилари жавоб нутқи сўзлашни истаган ўртоқ Н. С. Хрушчевни ғоят самимий кутиб олдилар.

Мажлиснинг охирида ҳамма томондан самимий кутиб олинган ўртоқ Н. С. Хрушчев нутқ сўзлади.

Аввало, деди у, менга «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» Ленин мукофоти лауреати деган фахрли унвонни берганлиги учун Халқаро Ленин мукофотлари комитетига самимий ташаккур изҳор қилишга ижозат бергайсиз.

Сизлар менга Халқаро Ленин мукофотини бериш тўғрисидаги масалани ҳал этган вақтингизда фақат менинг ўз фаолиятимнигина кўзда тутмаганлигингизни биламан, албатта. Мен совет халқининг, партиямизнинг ва ҳукуматимизнинг хоҳиш-иродасини бажармоқдаман. Шу сабабли, менга Ленин мукофоти берилишини совет халқининг тинчлик ва умумий хавфсизлик йўлидаги курашга жуда катта ҳисса қўшганлигини ва бу йўлда зўр бериб ишлаётганлигини эътироф этиш, деб қарамоқ керак. Менинг тинчликни ҳимоя қилишдаги иштироким, деди ўртоқ Н. С. Хрушчев, миллионларча кишиларнинг актив ҳаракатлари, уларнинг фикр ва туйғулари билан қўшилиб кетади. Азиз дўстлар, сизларни ишонтириб айтаманки, тинчлик ишининг тантанаси учун бутун кучимни сарф қиламан ва қўлимдан келган барча имкониятлардан фойдаланаман.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев айтдики, халқлар ўртасида тинчлик ва дўстликдан иборат ленинча идеялар Совет давлати ташқи сиёсатининг негизи, пойдеворидир. Совет мамлакатида урушдан жафо чекмаган ва қурбон бермаган оилани топиш қийин. Бизнинг мамлакатимиз ҳозирги замоннинг энг инсонпарвар ғояларининг байроқдори бўлиб майдонга чиқмоқда. Биз халқлар ўртасида тинчлик ва дўстлик идеологиясини кишиларни қиришдан иборат ваҳшиёна идеологияга қарши қўямиз.

Сўнгра, ўртоқ Н. С. Хрушчев совет халқининг саноат, қишлоқ хўжалигини, фан ва маданиятни ривожлантириш соҳасида эришган жуда катта муваффақиятлари ҳақида гапирди. У, Украина ва Молдавияга қилган сафарини эслатиб ўтиб айтдики, совет кишилари халқ хўжалигини ривожлантириш юзасидан партия XXI съезди ишлаб чиққан ва бутун халқ томонидан маъқулланган етти йиллик планни бажариш учун зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар. Бизнинг етти йиллик планимиз Совет Иттифоқининг тинчликсевар интилишларини ифода этаётганлигини ҳеч ким инкор қилолмайди.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев сўзини давом эттириб, бундай деди: Биз шундай бир даврда яшамоқдамизки, бу даврда тинчлик йўлида муваффақиятли кураш олиб бориш учун жуда катта имкониятлар ва ҳали ҳаракатга келтирилмаган битмас-туганмас куч манбалари бор. Шунга эришмоқ керакки, халқлар урушга қаттиқ нафрат билан қарасинлар, ўз кучларини бирлаштирсинлар ва агрессив кучларнинг йўлига енгилмас ғовлар қўйсинлар. Ҳозирги вақтда тинчлик учун кураш ҳар бир кишининг муқаддас бурчи бўлиб қолди.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев тинчлик йўлидаги ҳаракатнинг ғоят кенгайиб кетганлигини кўрсатиб айтдики, империалистлар инсон ақл-идрокининг жуда катта кашфиёти бўлган атом ядроси энергиясини уруш хизматига қўйдилар, бу эса, кишиларнинг келажакдаги урушнинг характери ва оқибатлари тўғрисидаги тасаввурларини тамомила ўзгартириб юборди. Бундай урушнинг бўлишига йўл қўйилган тақдирда, бу уруш натижасида, миллионларча кишилар ҳалок бўлажагини ва уруш мисли кўрилмаган вайронгарчилик келтиражагини эндиликда ҳеч ким инкор қилмаётир.

Шу сабабли, фурсатни қўлдан бермай, тинчликни ҳимоя қилаётган барча кишиларнинг ҳаракатини янада зўр ғайрат билан бирлаштириш зарур, ҳозирги кунда куч-ғайратни аямай, ер юзидаги барча кишиларнинг ҳаракатини ягона ҳаракат қилиб бирлаштириш зарур, токи, ҳозирнинг ўзидаёқ урушнинг бошланишига йўл қўймайдиган мустаҳкам ғов вужудга келтирилсин. Социалистик мамлакатларнинг халқлари буни яхши биладилар. Япония, Англия, Ғарбий Германия, Франция, Италиядаги, шунингдек Америка Қўшма Штатларидаги ва бошқа мамлакатлардаги кенг халқ оммаси буни тобора кўпроқ тушуна бошлади. Ҳиндистон ва мустамлакачилик қарамлигидан озод бўлган бошқа тинчликсевар мамлакатлар урушнинг олдини олиш ишига катта ҳисса қўшмоқдалар.

Янги жаҳон уруши бўладими, ёки бўлмайдими, деган масалани ҳал этиш юзасидан Ғарбий Германия, АҚШ, Англия, Франция, Япония, Италия халқлари зиммасига айниқса катта жавобгарлик юкланади. Миллионларча америкаликлар, немислар, инглизлар, французлар, японлар, итальянлар янги урушга қарши ўз овозларини якдиллик билан барала кўтарар эканлар, уларнинг хоҳиш-иродасига қарши чиқа оладиган кучлар топилмай қолади. Барча социалистик мамлакатларнинг халқлари каби совет халқи ҳам уларга ўз қўлларини чўзишга ва урушни бошлаб берадиган кишилар йўлида биргаликда қудратли ғов вужудга келтиришга доим тайёрдир.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев термоядро синовларини тақиқлаш тўғрисидаги масалага алоҳида тўхталиб, ана шу синовларни тақиқлашга эришилади, халқлар ўз айтганларини рўёбга чиқарадилар ва атмосферани заҳарлашга ниҳоят хотима берилади, деб ишонч билдирди. Ҳужум қилмаслик тўғрисида битимлар тузиш ва ҳарбий блокларни тарқатиб юборишга эришибгина қолмай, балки қуролсизланиш проблемаларини тубдан ҳал этишга, кишиларни қириш воситаларини тўпламасликка, мавжуд воситаларни эса тугатишга ҳам интилмоқ керак, Биз, деб таъкидлади ўртоқ Н. С. Хрушчев, шундай қилишга тайёрмиз.

Ҳозирги вақтда, деб сўзини давом эттирди ўртоқ Н. С. Хрушчев, Женевада ташқи ишлар министрларининг кенгаши давом этмоқда. Бутун дунёнинг эътибори ана шу кенгашга қаратилган. Ғарб давлатлари бу кенгашга ўз таклифларини тақдим этдилар ва бу таклифларни «тинчлик плани» деб атадилар. Мен бу план билан танишиб чиқдим ва у менда оғир таассурот қолдирганлигини очиқ айтишим керак. Ғарб давлатлари ўз таклифларини «тинчлик плани» деб атамоқдалар. Аммо, ана шу таклифлардаги янгилик шу номдангина иборат бўлса керак, чунки ғарб давлатлари аввалари ҳам худди шундай таклифларни киритган эдилар. Бу таклифлар амалда «совуқ уруш» планидан, зўравонлик қилиш сиёсатини ўтказиш планидан бошқа бир нарса эмас эди.

Ғарб давлатларининг таклифларида муҳокама қилиш мумкин бўлган баъзи масалалар бор ва биз ана шу масалаларга қарши эътироз билдирмаймиз. Бунинг аксича, биз бир жойга тўпланиб, ана шу масалаларни мақбул тарзда ҳал этиш йўлини қидириб топишга тайёрмиз. Аммо, ғарб давлатлари қилганидек, масалаларни ечиб бўлмайдиган катта бир тугун қилиб қўймай, балки алоҳида-алоҳида қараб чиқиш керак. Аввало, ҳар иккала герман давлати билан сулҳ шартномаси тузиш тўғрисидаги масалани қараб чиқиш ва шу асосда Берлин масаласини Ғарбий Берлинни эркин шаҳарга айлантириш йўли билан ҳал этиш лозим.

Етилган масалаларни ҳал этиш учун ҳақиқатан ҳам ўзаро мақбул бўлган реал йўлларни қидириб топайлик, токи бир томон ҳам, бир давлат ҳам камситилмасин. Биргаликда ҳаракат қилиб, шундай йўлларни топар эканмиз, бу нарса «совуқ уруш»ни тугатишга, бутун дунёда тинчликни таъминлашга интилаётган барча мамлакатлар халқларининг катта ғалабаси бўлади.

Биз ғарб мамлакатларининг ҳукуматларига тинчликсеварликни кўзда тутган таклифлар соҳасида, халқларнинг орзу-тилакларига яхши жавоб берадиган ва бутун дунёда тинчлик ишини таъминлашга хизмат қиладиган сиёсатни ўтказиш соҳасида мусобақа қилишайлик, деб кўп марта айтдик. Капиталистик ҳукуматлар тинчлик йўлида биз билан мусобақа қилишни истар эканлар, уларни ишонтириб айтамизки, биз бундан жуда хурсанд бўламиз, аммо, биринчиликни ҳеч кимга қўлдан бермаймиз.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев ўз нутқининг охирида айтдики, Совет ҳукумати ҳар бир совет кишисининг, ер юзида яшовчи ҳар бир кишининг тинч ва осойишта яшашини таъминлашга қаратилган сиёсатни амалга ошириб келмоқда. Урушнинг давлатлар ўртасидаги жанжалли масалаларни ҳал этиш воситаси сифатида халқларнинг ҳаётидан абадий чиқариб ташланишини, ер юзида тинч ҳаёт ва тинч меҳнат тантана қилишини истаймиз.

Биз тинчлик тарафдорларининг, барча мамлакатлар халқларининг ўз ҳукуматларининг тинчлик учун Совет ҳукумати каби актив кураш олиб боришларига эришувларини, ана шу ҳукуматларнинг таклифлари ўз мамлакатларидаги жамоатчиликнинг фикрига доим тўғри келиши ва бутун дунёда тинчликни таъминлашга хизмат қилишига эришувларини астойдил тилаймиз.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев тинчлик учун курашувчилар ҳаракатининг залда ҳозир бўлган атоқли арбобларига мурожаат қилиб, уларни чин кўнгилдан табриклади ва уларга муваффақиятлар тилади.

Биз, деди ўртоқ Н. С. Хрушчев, Жаҳон Тинчлик Кенгашининг Стокгольмда бўлиб ўтган юбилей сессияси қарорларини табриклаймиз ва қўллаб-қувватлаймиз. Биз, «совуқ уруш»ни тўхтатиш ва халқларнинг тинч ҳамкорлик қилишига йўл очиш манфаатларини кўзлаб, етилган халқаро масалаларни қараб чиқиш учун буюк давлатлар вакилларининг учрашувини ташкил этишга тайёр эканлигимизни билдирамиз.

Яшасин барча халқлар ўртасидаги биродарлик! Яшасин бутун дунёда тинчлик! деб хитоб қилди ўртоқ Н. С. Хрушчев сўзининг охирида.

Ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг нутқи гулдурос, давомли қарсаклар билан кўп марта бўлиниб турди.

* * *

Ўртоқ Н. С. Хрушчевга Халқаро Ленин мукофоти топширилишига бағишланган тантанали мажлис совет халқининг халқлар ўртасида дўстона алоқаларни мустаҳкамлаш учун, урушнинг олдини олиш учун, тинчлик ишининг ғалабаси учун олиб бораётган курашда қилаётган жуда катта хизматларини эътироф этиш намойишига айланди. (ТАСС).

СССР ёзувчиларининг III съезди

18 майда Москвада СССР ёзувчиларининг III съезди очилди. Бу съезд бутун совет халқи КПСС XXI съезди томонидан белгиланган коммунизм қурилишининг кенг авж олдирилган улуғвор программасини Коммунистик партия раҳбарлиги остида амалга оширишга киришган тарихий кунларда чақирилди. Кундуз соат 12 да Катта Кремль саройи зали делегатлар ва меҳмонлар билан тўлди. А. Б. Аристов, Л. И. Брежнев, Н. Г. Игнатов, А. И. Кириченко, Ф. Р. Козлов, О. В. Куусинен, А. И. Микоян, Н. А. Муҳитдинов, М. А. Суслов, Е. А. Фурцева, Н. С. Хрушчев, Н. М. Шверник, П. Н. Поспелов, Д. С. Полянский ўртоқлар президиумга чиққанларида уларни овация билан кутиб оладилар.

Константин Федин съездни очади. У, коммунизм ғалабаси учун курашишнинг тарихий даврида совет адабиётчилари олдида турган ғоят катта вазифалар тўғрисида гапиради.

60 кишидан иборат составда президиум сайланади. КПСС Марказий Комитети Президиуми гулдурос қарсаклар остида фахрий президиумга сайланади.

Шундан кейин съезднинг сайланадиган органлари тузилди.

«Коммунистик қурилишда совет адабиётининг вазифалари» ҳақида доклад қилиш учун А. Сурковга сўз берилади. (ТАСС).

А. И. МИКОЯН ҲИНДИСТОН ИҚТИСОДИЙ ДЕЛЕГАЦИЯСИНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

16 майда СССР Министрлар Совети Раисининг Ўринбосари А. И. Микоян Москвада меҳмон бўлиб турган Ҳиндистон иқтисодий делегациясини қабул қилди. Пўлат, ер ости бойликлари ва ёқилғи министри С. С. Сингх (делегация бошлиғи), Саноат министри М. Шах, Пўлат, ер ости бойликлари ва ёқилғи министрлигининг секретари С. Кера, Саноат министрлигининг секретари Л. Джа ҳамда Пўлат, ер ости бойликлари ва ёқилғи министрлиги секретарининг ўринбосари Н. Рагупатилардан иборат бу делегация СССР Министрлар Советининг Ташқи иқтисодий алоқа Давлат Комитети билан музокаралар олиб бориш учун келган.

Қабул вақтида бўлган суҳбатда Ҳиндистоннинг СССР даги Элчиси К. П. Ш. Менон, СССР Министрлар Советининг Ташқи иқтисодий алоқа Давлат Комитети Раиси С. А. Скачков ва СССР нинг Ҳиндистондаги Элчихонасининг иқтисодий маслаҳатчиси В. А. Сергеев қатнашдилар. (ТАСС).

К. Маркс ва Ф. Энгельснинг танланган асарлари икки томлигининг биринчи томи ўзбек тилида босилиб чиқди

Ўзбекистон ССР Давлат нашриёти «К. Маркс ва Ф. Энгельснинг танланган асарлари» икки томлигининг биринчи томини ўзбек тилида нашр этди. Бу китоб КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Марксизм-ленинизм институтининг филиали — Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги Тарих институти томонидан босмага тайёрланган.

Биринчи томга Карл Маркс ва Фридрих Энгельснинг марксизмнинг уч таркибий қисми — философия, сиёсий иқтисод ва социализмни ёритувчи энг муҳим асарлари киритилган. Булар орасида К. Маркснинг «Коммунистик партиянинг манифести», «Францияда 1848 йилдан 1850 йилгача бўлган синфий кураш», «Луи Бонапартнинг ўн саккизинчи брюмери», «Францияда гражданлар уруши» деган асарлари, К. Маркснинг «Уй-жой масаласига доир», «Капитал» асарлари, Ф. Энгельснинг «Обрў ҳақида» деган асари ва бошқа бир қанча асарлар бор. (ЎзТАГ).

УЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ОҚСОҚОЛЛАР КЕНГАШИНИНГ МАЖЛИСИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети оқсоқоллар кенгашининг мажлиси шу йил 20 майда эрталаб соат 9 да Ўзбекистон ССР Олий Советининг мажлислар залида бўлади.

ВЕНГРИЯ ПАРТИЯ-ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ МОСКВАДАН ЖЎНАБ КЕТДИ

Венгрия Халқ Республикаси ҳукуматининг раиси Ференц Мюнних бошчилигидаги Венгрия Халқ Республикасининг партия-ҳукумат делегацияси Москвада икки кун меҳмон бўлиб, 17 майда ўз ватанига жўнаб кетди. Делегация Осиё мамлакатлари бўйлаб қилган сафаридан кейин ватанига қайтиб бормоқда.

Венгрия Халқ Республикаси ҳукумати бошлиғи билан бирга Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитетнинг секретари Карой Кишш, ташқи ишлар министри Эндре Шик, ташқи савдо министри Йене Инце, металлургия ва машинасозлик саноати министри Янош Чергэ, маданият министрининг биринчи ўринбосари Дьердь Ацел Будапештга жўнаб кетдилар. (ТАСС).

Озарбайжон санъат ва адабиёт декадасининг қатнашчилари Москвага келдилар

Москва 17 майда Озарбайжон санъат ва адабиёт декадаси қатнашчиларининг биринчи группасини самимий кутиб олди. Декада 22 майда бошланади.

Курск вокзали перронида М. Охундов номли опера ва балет театри, М. Азизбеков номли драма театри, С. Вурғун номли рус драма театри артистларини, республика филармонияси коллективларини, ёзувчилар, композиторлар, рассомларни пойтахт театр жамоатчилигининг вакиллари табрикладилар.

Митингни СССР маданият министри Н. А. Михайлов очди. У, Озарбайжон ССР артистлари ва ёзувчиларининг ўз ижодий ютуқлари кўригида катта муваффақият қозонишларини тилади. (ТАСС).

ҚАДРЛАР БИЛАН ИШЛАШ МАСАЛАЛАРИГА БАҒИШЛАНГАН КЕНГАШ

Ўзбекистон КП Марказий Комитети саноат ва қурилишда кадрлар билан ишлаш масалаларига бағишланган республика кенгаши ўтказди. Кенгашда йирик корхоналар ва қурилишлардаги кадрлар бўлимларининг бошлиқлари, партия ва касаба союз комитетларининг раҳбарлари, министрликларнинг ва халқ хўжалиги кенгашларининг масъул ходимлари қатнашдилар.

Корхона ва қурилишларда малакали ишчиларнинг доимий кадрларини вужудга келтириш, ёш мутахассислардан ва ўрта мактабни битириб чиқаётган ёшлардан ишлаб чиқаришда фойдаланиш ишининг аҳволи анализ қилиб берилган бир қанча ахборотлар тингланди ва муҳокама қилинди.

Кенгашда Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретари М. А. Абдураззоқов нутқ сўзлади.

(ЎзТАГ).

«КПСС комсомол ва ёшлар тўғрисида» деган тўплами ўзбек тилида босилиб чиқди

Ўзбекистон ССР Давлат нашриёти Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги тарих институти томонидан тайёрланган комсомол ва ёшлар ҳақидаги ҳужжатлар тўпламини ўзбек тилида нашр этди.

Тўпламга КПСС Марказий Комитетининг съездлари, конференциялари ва Пленумларининг қарорлари, шунингдек КПСС Марказий Комитетининг комсомол ва ёшлар тўғрисидаги айрим қарорлари киритилган.

(ЎзТАГ).

Ўрнак олса арзийди

Колхозда Зикиржон ҳақида дув-дув гап: «Унга молбоқарлик етмагандек, фермада сигир ҳам соғаётган эмиш».

Буни эшитган Зикиржон парво ҳам қилмади. Чунки у меҳнатнинг катта-кичиги, паст-у, баланди бўлмаслигини яхши билади.

Бундан беш йилча илгари фермадаги 70 га яқин сигирни парвариш қилган Зикиржон ўз боқимидаги сигирларни соғадиган сут соғувчилар ишига қизиқиб қарарди. Молларга ўз вақтида озуқа бериб, улардан мўл-кўл сут соғиб олинишини таъминлаб келган бу йигит сигирлар сут соғувчиларнинг ўзлари томонидан парвариш қилинишига кўчилгандан кейин колхоз фермасида сут соғувчи бўлиб ишлашга ҳам жазм қилди. Унинг бу ишидан айрим кишилар кулди ҳам. «Майли, кулишса кулишаверсин, ўзларининг қўлидан келмаганларгина шундай қилишади» деди у.

Зикиржон биринчи йили сигир соға бошлаганда қўллари унча келишмаганидан, бу ишга тезда киришиб кетолмади. Лекин илғор сут соғувчи аёллардан ўрганишни ўзига ор билмаганлиги туфайли шу касбнинг ҳам устаси бўлиб олди. Ниҳоят ўтган йили у ўз боқимидаги ўнта сигирнинг ҳар биридан 2900 килограммга етказиб сут соғиб олиб, колхоз фермасида илғорлардан ҳам ўтиб кетди. Зикиржон ҳар бир сигирдан мўл-кўл сут соғиб олинишини таъминлаш йўлларини яхши билади. Чунки 5—6 йилдан бери бу ишда кўзи пишиди.

Зикиржоннинг хотини Каримахон ҳам сутчилик фермасида ишлайди. Ўтган йили фермада қилган ҳалол меҳнатлари учун унинг оиласи колхоздан 20 минг сўмга яқин даромад олди, дангиллама участка қурди.

Етти йилликнинг биринчи йилида ўз боқимидаги ҳар бир сигирдан 4 минг килограммдан сут соғиб олишга аҳд қилган Тошкент область Калинин районидаги «Октябрь самараси» колхозининг моҳир сут соғувчиси Зикир Файзиев ўтган тўрт ой давомида ҳар бир сигирдан 1450 килограммдан сут соғиб олишга эришди. Унинг номини район чорвадорлари ҳурмат билан тилга оладилар. Колхоз сут соғувчилари Зикиржондек ишлашга интиладилар.

Колхоз чорвадорлари бу йил давлатга 229 тонна сут, 50 тонна гўшт, 20 центнер жун ва 105 минг дона тухум етиштиришга аҳд қилганлар. Юксак мажбурият асосида баракали меҳнат қилаётган чорва ходимлари аҳолининг чорва маҳсулотларига бўлган эҳтиёжларини тўла қондириш иштиёқида тўрт ойлик маҳсулот тайёрлаш планларини аллақачон ортиғи билан бажарганлар.

Т. АЛИМОВ.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ ОЛДИДАН

Ишлаб чиқариш процессларини механизациялаштириш ва автоматлаштириш—муваффақиятлар гарови

«Тежалган хомашё ҳисобига пландан ташқари маҳсулот ишлаб чиқарайлик!» — Чирчиқдаги пойафзал фабрикасининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари ана шу шиорга қатъий амал қилиб меҳнат қилмоқдалар. КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги Пленуми чақирилиши тўғрисидаги ахборот эълон қилингандан сўнг улар айниқса зўр ғайрат билан ишга киришдилар. Корхона коллективи йил охиригача 644 минг жуфт пойафзал ишлаб чиқариш учун курашмоқда. Суратда: 4-цехнинг илғор ишчиси Наби Қодиров иш устида. У ҳар сменада 80 жуфт ўрнига 120 жуфт заготовкани қолипга тортиб, кундалик топшириқни 150-160 процентга етказиб адо этмоқда.

Ж. Ваҳобов фотоси.

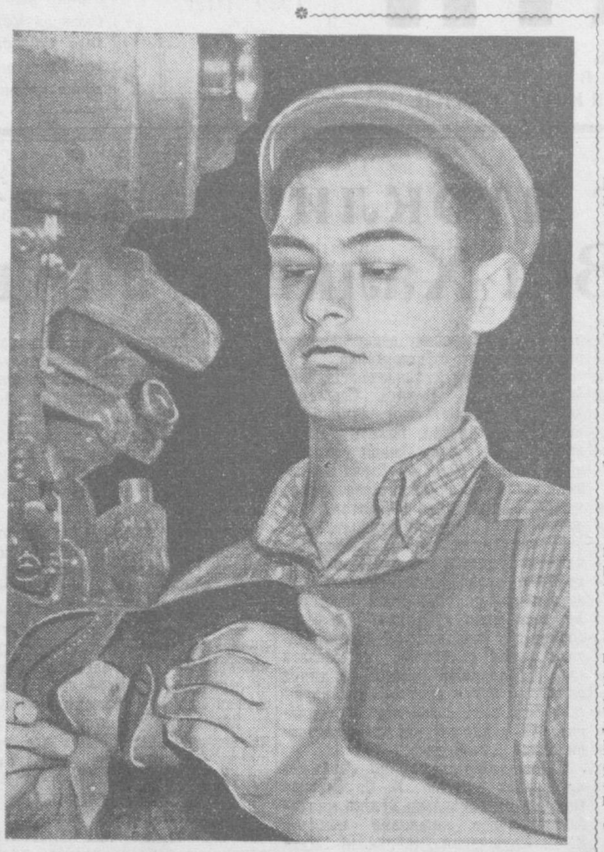

Кўплаб янги техника оламиз

Тошкентдаги каноп йигириш-тўқиш фабрикаси коллективи КПСС Марказий Комитетининг ишлаб чиқариш процессларини комплекс механизациялаш ва автоматлаштириш, янги техникани кенг жорий қилиш каби масалаларни муҳокама қилишга бағишланадиган Пленумининг чақирилиши ҳақидаги хушхабарни зўр хурсандчилик билан кутиб олдилар. Фабрика ишчилари ярим йиллик ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш планини КПСС Марказий Комитетининг Пленуми очиладиган кунгача бажариш мажбуриятини олдилар. Улар ишлаб чиқариш процессларини механизациялаш, ишчилар ва инженер-техник ходимларнинг иш шароитини яхшилаш, меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот таннархини камайтириш, машина ва механизмлардан фойдаланишни янада яхшилашга қаратилган жуда кўп тадбирларни жорий қилишга киришдилар. Рационализаторлик ва ихтирочилик таклифлари ҳам кўплаб амалга оширилаётир.

Шу йилнинг ўтган ойлари давомида 40 га яқин рационализаторлик ва ихтирочилик таклифлари тушди. Шуниси қувончлики, бу ҳаракатда ишчилар актив иштирок этмоқдалар. Улар томонидан тушган 20 таклифнинг амалга оширилиши натижасида фабрика ҳар йили деярлик 200 минг сўм фойда кўради.

— Корхона барча цехларида жуда кўп турли хил механизмлар фойдаланилаётир, — дейди фабрика директори ўртоқ А. Беремблюм. Етти йиллик планга асосан бундай агрегатларнинг сони анча кўпаяди. Бир қанча янги, янада такомиллашган тўқимачилик ускуналари ишга туширилади, юкларни транспортировка қилиш тўла механизациялашади. Буларнинг ҳаммаси етти йилликда коллективимиз олдида турган вазифаларни муваффақиятли ҳал қилишда катта роль ўйнайди.

Ж. МИРЗАЕВ,
И. РУСТАМОВ.

Янгилик яратувчилар сафи кенгаймоқда

Олмалиқдаги Олтинтопган полиметалл комбинатига қарашли қўрғошин конининг рационализатор ва ихтирочилари ўзларининг ижодий меҳнатлари билан руда қазиб чиқариш ишлари харажатларининг камайишига, кончилар меҳнатининг унумли бўлишига, механизмлардан фойдаланишни яхшилашга катта ҳисса қўшмоқдалар.

Рационализатор ва ихтирочилар ўтган йили қўлга киритилган ютуқларни янада мустаҳкамлаш ва етти йилликнинг биринчи йилида ками билан бир миллион сўм давлат маблағини иқтисод қилишга бел боғлаган эдилар. КПСС Марказий Комитетининг ишлаб чиқариш процессларини комплекс механизациялаш ва автоматлаштириш ҳақидаги масалани муҳокама қилишга бағишланган Пленумининг чақирилиши ҳақидаги хушхабар коллектив орасида рационализаторлик ва ихтирочилик ҳаракатини янада қизитиб юборди.

Бунга жавобан ишлаб чиқаришнинг муҳим процессларини такомиллаштиришга қаратилган дастлабки таклифлар берилди. Қўрғошин кони темир йўл қурилиши участкасининг бошлиғи ўртоқ А. Конишчев янги отвал тупиги қуриш ҳақида таклиф киритди. Бу таклиф ҳозирги вақтда фойдаланилаётган 3- отвал тупиги майдонини кенгайтириш, порода ташишни тезлаштириш ҳамда йилига 50 минг сўмлик маблағ тежаш имконини беради.

Вулканизатор Салитиков, мастер Калистратов, механика цехи мастери Малина ва бошқа кўпгина новаторлар ҳам қимматли таклифлар билан чиқдилар.

Қўрғошин кони новаторлари КПСС Марказий Комитети Пленумини ишлаб чиқаришга ўнлаб янги таклифларни жорий қилиш билан кутиб олиш учун курашмоқдалар.

А. ПАВЛЕНКО,
Олтинтопган комбинатининг ходими.

Транспортер меҳнат унумдорлигини оширди

Оққўрғон районидаги Алимкент пахта тозалаш заводида пахтадан чиққан чигит ёғ заводига кичик вагонларда ташиларди. Бу эса ишда анча қийинчилик туғдирарди. Заводда яқинда бу иш механизация ёрдамида бажариладиган бўлди. Бунинг учун 500 метрдан ортиқ масофага катта транспортер қурилди. Энди чигит ана шу транспортер орқали бевосита ёғ заводига узатилмоқда. Бу тадбир меҳнат унумдорлигини анча оширди.

Р. НИЁЗОВ.

★ ★

Қурилиш ишларини механизациялаштириш—муҳим вазифа

Мамлакатимиз халқ хўжалигини ривожлантиришнинг етти йиллик планида капитал қурилишнинг жуда катта программаси белгиланган. Шу йиллар мобайнида республикамизнинг рангли металлургия базаси — Олмалиқ ҳавзасини ривожлантириш ишига жуда кўп давлат маблағи сарфланади. Бунинг натижасида Олмалиқ рангли металлургия саноатининг йирик марказларидан бирига айланади.

Шу нарсани айтиш кифояки, янги конлар ва корхоналар қуриш учун 20 миллион кубометрдан ортиқроқ ер ишлари бажарилади, ўнларча километр темир йўл излари қурилади, деярлик 1 миллион 200 минг кубометр бетон ва йиғма темир-бетон конструкциялари монтаж қилинади. Бундан ташқари жуда катта ҳажмда санитария-техника шохобчалари, водопровод линиялари ўтказилади.

Етти йил давомида 130 минг квадрат метрдан ортиқроқ уй-жой майдони, бир қанча маданий-маиший муассаса бинолари, жумладан кўркам Маданият саройи, кинотеатрлар, болалар боғча ва яслилари, мактаблар, янги боғлар қурилади. Шу йиллар давомида коллективимиз 1,5 миллиард сўмликдан кўпроқ қурилиш-монтаж ишларини бажаради.

Фақаттина 1959 йилда 200 миллион сўмликдан кўпроқ қурилиш-монтаж ишлари адо этилади. Айниқса саралаш фабрикасини қуриш ишлари тезлаштирилади, ёқилғи асосида ишлайдиган электростанция қурилиши тугалланади, Оҳангарон цемент заводи ва Олмалиқда мебель фабрикаси қурила бошланади.

Коллективимиз бу масъулиятли вазифаларни тўла ва ошириб бажариш учун курашни қизғин бошлаб юборди. Бунинг учун қурилиш ишларини янада индустрлаштириш, бетон ва темир-бетон буюмларидан кенгроқ фойдаланиш, бинокорлик материалларини тежаб-тергаб сарфлаш масалаларига алоҳида эътибор бермоқдамиз. Қурилиш маданиятини ошириш, фойдаланилаётган механизмлар сонини кўпайтириш бўйича бир қанча муҳим тадбирлар белгиладик.

Бу тадбирларнинг айримлари ҳозирнинг ўзидаёқ амалга оширилди. Ҳозирги вақтда бинокорларимиз экскаваторлар, бульдозерлар, трактор, грейдер, скрепер, кўтарма кранлар, транспортёрлар ва бошқа бинокорлик механизмларидан кенг фойдаланмоқдалар. Натижада шу йилнинг 4 ойлик қурилиш-монтаж ишлари плани анча ошириб адо этилди. Ҳар бир бинокорнинг меҳнат унумдорлиги эса 1955 йилдагига қараганда 60 процентдан зиёдроқ ошди.

Бу йил 20 минг кубометр йиғма темир-бетон конструкциялари фойдаланилади. Бу миқдор ўтган йилдагига нисбатан деярлик икки баравар кўп. Прогрессив бинокорлик материали — олдиндан таранг қилиб ишланган темир-бетон конструкциялари ишлаб чиқариш янада кенгаяди. Шуни айтиш кифояки, фақаттина 1959 йилда бундай материаллар тайёрлаш ўтган йилдагига нисбатан деярлик 9 баравар кўпаяди. Олдиндан таранг қилиб ишланган темир-бетон конструкциялари оддий бетон буюмларига нисбатан жуда катта афзалликларга эга. Бундай конструкциялар чидамли бўлиш билан бирга, бинокорлик материалларини кўплаб иқтисод қилиш имконини беради. Айниқса металлни сарфлаш анча камаяди.

КПСС Марказий Комитетининг ишлаб чиқариш процессларини комплекс механизациялаш ва автоматлаштириш, янги техникани кенг жорий қилиш масаласини муҳокама қилишга бағишланадиган Пленуми қурилишда қўл кучидан фойдаланишни минимумгача камайтириш бўйича ҳам муҳим тадбирларни белгилайди. Шу муносабат билан қурилишдаги айрим иш процессларини механизациялаш соҳасида йўл қўйилиб келинаётган айрим камчиликлар ҳақида тўхталиб ўтиш керак.

Қурилиш ишларида ҳали қўл кучи билан бажарилаётган процесслар жуда кўп. Энг оғир ишлар механизациялашган бўлишига қарамай, айрим процессларни бажаришда деярлик ҳеч қандай ускуналардан фойдаланилмайди. Айниқса пардозлаш ишларида шундай камчиликлар содир бўлаётир.

Фикримизча, қурилиш ишлари процессларини комплекс механизациялаш бўйича белгиланган тадбирларнинг қатъий график асосида амалга оширилишини таъминлаш керак. Раҳбар ташкилотлар шундай тадбирларнинг амалга оширилиши учун зарур бўлган механизм ва ускуналарни етказиб бериши ва контроллникни мунтазам олиб бориши лозим.

Қурилиш ташкилотларининг ишлаб чиқариш базаларини кенгайтириш, мавжуд қувватлардан тўла фойдаланиш—бинокорларнинг диққат марказида бўлиши лозим. Биз бу соҳада жуда катта ишларни амалга оширишни мўлжалламоқдамиз. Бу йил бинокорлик материаллари ишлаб чиқарадиган база қурилиши тамомланади. Натижада йирик панеллар, олдиндан таранг қилиб ишланган темир-бетон конструкциялари, ғовак бетон ва бошқа шу каби прогрессив бинокорлик материалларидан кенг фойдаланиш имкони туғилади. Бу ишда республика Қурилиш министрлиги бизга амалий ёрдам кўрсатиши керак. Корхоналаримизга зарур машина ва агрегатлар ўз вақтида етказиб берилиши лозим. Бусиз базамиз қувватини белгиланган даражага етказа олмаймиз.

Ишчиларимиз, инженер-техник ходимларимиз етти йиллик планда ўз зиммаларига юклатилган вазифаларни тўла бажариш учун қурилиш ишлари процессларини механизациялашни кенг кўламда давом эттирадилар. Ҳозирги кунда коллективимизнинг ижодий ташаббуси ва асосий эътибори шу масалага сафарбар этилган.

Б. ТЕТЕВИН,
«Алмаликсвинецстрой» трестининг бошқарувчиси.

ПРОПАГАНДИСТ ВА АГИТАТОРЛАРГА ЁРДАМ

СОЦИАЛИЗМ ВА КОММУНИЗМ

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг тарихий XXI съезди мамлакатимизда социализм тўла ғалаба қилганлигини ва энди мамлакатимиз ўз тараққиётида бутунлай янги, жуда муҳим даврга — коммунистик жамият қурилишини кенг авж олдириш даврига қадам қўйганлигини кўрсатиб берди.

Марксизм-ленинизм асосчиларининг таълимотига кўра коммунистик жамият ўзининг тараққиёти бўйича икки фазадан иборатдир. Биринчи ёки қуйи фазаси социализм, иккинчи ёки юқори фазаси коммунизмдир. Коммунистик жамиятнинг бу икки фазасини Маркс 1875 йили «Гота программасини танқид» деган асарида биринчи марта аниқ қилиб кўрсатиб берган эди. Сўнгра бу масала Маркс ва Энгельснинг бошқа кўп асарларида ўзининг ривожини топди.

Коммунизмнинг икки фазаси ижтимоий тузумнинг ихтиёрий равишда танлаб олинган ёки ўйлаб топилган формалари эмас, балки коммунистик жамиятнинг диалектик асосда ривожланишидаги икки қонуний босқичидир. Бу икки босқич ҳақидаги таълимот коммунизм қураётган бизнинг мамлакатимиз тажрибасида тўла тасдиқланди.

Социализм ва коммунизм бир коммунистик ижтимоий-иқтисодий формацияни ташкил қилганликлари сабабли булар ўртасида жуда кўп умумийлик бор. Шу билан бирга булар коммунистик формациянинг иқтисодий ва маданий етилишидаги икки босқич бўлгани туфайли бир-биридан баъзи жиҳатдан фарқ ҳам қиладилар.

Хўш, социализм ва коммунизм ўртасидаги умумийлик ва фарқлар нималардан иборат?. Социализмнинг ва коммунизмнинг ҳам иқтисодий негизи ишлаб чиқариш воситаларининг ижтимоий мулклигига асослангандир. Бу, умумийликнинг энг асосий белгисидир. Социализм даврида ҳам, коммунизм даврида ҳам ишлаб чиқаришнинг мақсади битта— юқори техника асосида ишлаб чиқаришни тўхтовсиз ривожлантириш ва такомиллаштириш орқали кишилар ҳаётининг моддий ва маданий даражасини мунтазам ошириб боришдан иборатдир. Коммунизмнинг икки фазасида ҳам барча одамлар ўз қобилиятига яраша ишлайдилар. Одамларнинг жамиятдаги ўрнини уларнинг бойлиги эмас, меҳнати белгилайди. Халқ хўжалиги план асосида пропорционал ривожланади. Социализм ва коммунизм асосий хусусиятларининг бирлиги социализмнинг коммунизмга муваффақиятли ўсиб ўтишида ҳал қилувчи омилдир.

В. И. Ленин социализм ва коммунизм тўғрисидаги Маркс, Энгельс таълимотларини ривожлантириб, жамият тараққиётининг социалистик босқичини босиб ўтмасдан, капитализмдан бирданига коммунизмга сакраб ўтиб бўлмасликни доҳиёна кўрсатиб берди.

Социализм даврида ишлаб чиқариш кучларининг тараққиёт даражаси ва кишиларнинг меҳнат унумдорлиги қанчалик юқори бўлмасин, ҳали жамият одамлар учун зарур бўлган моддий неъматларнинг мўл-кўл бўлишини етарли таъминлай олмайди. Шунинг учун социализм даврида ҳар бир киши қобилиятига қараб меҳнат қилса-да, моддий неъматларни эҳтиёжига қараб эмас, қилган меҳнатига қараб олади.

Коммунизм даврида ишлаб чиқариш кучларининг ва меҳнат унумдорлигининг юксак тараққиёти моддий неъматларнинг мўл-кўл бўлишини таъминлаб, «ҳар кимдан қобилиятига яраша, ҳар кимга эҳтиёжига яраша» деган принципни амалга ошириш имкониятини яратади.

Социализм даврида ижтимоий социалистик мулк икки формадан: умумхалқ ва колхоз-кооператив мулкидан иборатдир. Бу, социализм даврида шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги муҳим тафовутни белгиловчи омилдир, жамиятнинг ишчилар ва деҳқонлардан иборат бир-бирига дўст икки синфга бўлинишлигининг иқтисодий асосидир. Коммунизмнинг юқори фазасида ижтимоий мулк ягона умумхалқ мулки шаклида бўлади. Натижада жамиятдаги барча муҳим синфий тафовутлар йўқ бўлиб кетади. Коммунизм синфсиз жамиятдир.

Шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги муҳим тафовутнинг тугатилиши биринчи навбатда социалистик индустрияни янада кенг миқёсда юксалтириш асосида қишлоқ хўжалигининг барча тармоқларини комплекс механизациялаш, колхоз ва совхозларни янада мустаҳкамлаш ва ривожлантириш ҳамда қишлоқ хўжалик ходимларининг малакасини янада оширишга боғлиқдир.

Қишлоқда колхоз ишлаб чиқариши тараққиётининг иқтисодий асоси бўлган колхоз бўлинмас фондларининг янада ўсиши, колхозлараро ишлаб чиқариш алоқаларининг тобора юксалиб бориши натижасида колхоз-кооператив мулки умумхалқ мулкига аста-секин яқинлаша боради, шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги муҳим тафовутни йўқотиш процесси колхоз-кооператив мулкини қисқартиш натижасида эмас, балки бу мулкнинг умумлаштириш даражасини ошириш йўли билан юзага келади.

Социализм даврида жисмоний меҳнат билан ақлий меҳнат ўртасида қарама-қаршиликлар бўлмаса-да, лекин уларнинг ўртасида ҳали муҳим тафовут бор. Коммунизм даврида барча гражданларнинг маданий-техника савиясининг кескин юксалиши натижасида бу тафовут йўқ бўлиб кетади. Коммунизм қурилишининг бу муҳим проблемасини ҳал қилишда партия томонидан ишлаб чиқилиб, бутун совет халқи томонидан якдиллик билан маъқулланган «Мактабнинг турмуш билан боғланишини мустаҳкамлаш тўғрисида ва мамлакатда халқ маорифи системасини янада ривожлантириш ҳақида»ги қонуннинг амалга оширилиши жуда муҳим аҳамиятга эгадир. Ўқув-тарбия ишларининг ҳаёт билан, ишлаб чиқариш билан, омманинг амалий фаолияти билан узвий равишда боғланиши коммунистик жамият кишиларини тарбиялаб етиштиришни янада юксак даражага кўтарди.

Коммунизмнинг биринчи фазасида меҳнат шон-шараф ишига айланиб қолса-да, лекин ҳали у кишиларнинг биринчи ҳаётий эҳтиёжига айланган бўлмайди. Коммунизмнинг юқори фазасида меҳнат фақат ҳаёт кечириш воситаси бўлмасдан одамлар учун биринчи ҳаётий эҳтиёжга айланади. Жамият учун ихтиёрий меҳнат қилиш одамларга табиий одат бўлиб қолади. Бунга ишлаб чиқариш процессларини тўла механизациялаштириш ва автоматлаштириш йўли билан меҳнатни енгиллатиш, кишиларнинг онги ва маданий-техника савиясини юксак даражага кўтариш орқали эришилади.

Социализм даврида хўжалик-маданий қурилишнинг ва мамлакатнинг хавфсизлигини ҳимоя қилишнинг асосий қуроли социалистик давлат бўлса, коммунизм дунё миқёсида ғалаба қозонганда давлат керак бўлмай қолади ва барҳам топади. Жамиятнинг хўжалик ва маданий ҳаётини бошқаришлик бевосита жамият аъзоларининг ва уларнинг ижтимоий ташкилотларининг иши бўлиб қолади.

Ниҳоят, социализм ва коммунизмнинг бир-биридан яна бир муҳим фарқи шуки, социализмдан коммунизмга ўтиш бирданига, сиёсий революция орқали бўлмасдан, балки аста-секин, узлуксиз бир асосга қурилган ижтимоий тузумнинг биринчи поғонасидан юқори поғонасига ўсиб чиқиш асосида бўлади. Лекин коммунизмга аста-секин ўсиб-ўтиб боришни қандайдир секинлик билан қилинадиган ҳаракат деб тушуниш ярамайди. Коммунизмга аста-секин узлуксиз ўтиб бориш, бу ишлаб чиқариш кучларини тарихда кўрилмаган суръатлар билан тез ривожлантириш, ишлаб чиқаришда, маданият, фан ва техниканинг тараққиётида буюк революцион ўзгаришлар ясаш демакдир.

Социализм ва коммунизм бир-биридан қанчалик фарқ қилмасинлар, лекин ижтимоий тараққиётнинг бу икки фазасини бир-биридан ажратиб қўядиган ҳеч қандай девор йўқ. Коммунизм социализмнинг давоми сифатида ундан ўсиб чиқади. Коммунизм юқори фазасининг жуда кўп аломатлари социализм даврида пайдо бўлади ва ўсиб ривожланади. Ўртоқ Н. С. Хрушчев партиянинг XXI съездида кўрсатганидек, ҳозироқ бизнинг жамиятимизда коммунистик ҳаётнинг кўпгина аломатлари мавжуд. Буни меҳнаткашларнинг эҳтиёжларини қондиришнинг ҳозирги кўп хил ижтимоий шаклларида, ишлаб чиқаришни ташкил қилиш усулларида, ишчи ва колхозчиларнинг коммунистик меҳнат бригадаларини тузиш ташаббусларида ва ҳоказоларда кўриш мумкин.

Биз мамлакатимизда социализмни деярли йигирма йил ичида қурдик. Бу давр тахминан 1917 йилнинг Октябрь кунларидан бошланиб, то 1936 йилгача, яъни СССРнинг янги конституциясини қабул қилишгача бўлган даврни ўз ичига олади. Совет халқи шу қисқа вақт ичида коммунистик партиянинг раҳбарлигида мамлакатнинг асрлар бўйи давом этиб келган техника-иқтисодий қолоқлигини тугатди. СССР қудратли индустриал-колхозлашган, илғор маданиятли давлатга айланди. Мамлакатда барча эксплуататор синфлар ва уларни туғдирувчи иқтисодий асослар бутунлай тугатилди. Совет жамиятининг маънавий-сиёсий бирлиги вужудга келди. Меҳнаткашларнинг моддий фаровонлиги тубдан яхшиланди.

1939 йили бўлган партиянинг XVIII съезди мамлакатимизда социализм қурилишини тугаллаш ва аста-секин коммунизмга ўтиш программасини белгилади. Лекин СССРга қарши жаҳон империалистик кучлари бошлаган уруш бу вазифани бажаришга халақит берди. Уруш мамлакат халқ хўжалигига жуда катта зиён етказди. Биз бир қанча вақтгача бор кучимизни душманни тор-мор қилишга ва сўнг гайрон бўлган хўжалигимизни қайта тиклаш ишига сарф қилишга мажбур бўлдик ва қисқа вақт ичида халқ хўжалигимизни тиклаб, уни ривожлантирдик. СССР ҳозирги вақтда саноат ишлаб чиқариши ҳажми жиҳатидан Европада биринчи ўринни ва дунёда иккинчи ўринни эгаллаб турибди.

Ҳозир Совет Иттифоқи ўзининг тараққиётида янги бир муҳим марраға етди. Мамлакатимизда кенг кўламда коммунистик жамиятни қуриш даври бошланди. Бу даврнинг улуғвор программаси партиянинг XXI съездида ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1959-1965 йилларга мўлжалланган контроль рақамлари ҳақида қилган докладида ва съезднинг қарорларида ўз ифодасини топди.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев ўзининг ажойиб мазмундор докладида мамлакатимизда коммунизм қурилишининг амалий конкрет тадбирларини белгилаб бериш билан бирга, марксизм-ленинизмнинг коммунизм қуриш ҳақидаги таълимотини янада бойитди ва ривожлантирди.

Ҳозирги вақтда асосий вазифа мамлакатимизда коммунистик жамият қурилишининг моддий-техника базасини яратишдан иборатдир.

Мамлакатимизда коммунизмнинг моддий-техника базасини яратишда 1959-1965 йилларга мўлжалланган етти йиллик планни бажариш ҳал қилувчи аҳамиятга эгадир.

Бу планга кўра 1965 йилга келиб СССР да чўян эритиш 65-70 миллион тоннага, пўлат эритиш 86-91 миллион тоннага етказилиши керак. Кимё саноатининг маҳсулоти қарийб уч бараварга, нефть чиқариш икки ярим, электростанцияларнинг қудрати иккидан ортиқ, машинасозлик ва металл ишлаш саноатининг маҳсулоти қарийб икки бараварга ошиши керак. Етти йиллик планнинг нақадар буюк эканлигини шундан ҳам кўриш мумкинки, етти йил ичида мамлакатимиз халқ хўжалигини ривожлантиришга икки триллионга яқин давлат маблағи сарф қилинади. Марказлаштирилмаган тартибда ажратиладиган маблағлар, колхозлар сарф қиладиган маблағлар ҳисобига қурилишни эътиборга олганда сарф қилинадиган капитал маблағларнинг ҳажми уч трилион сўмга яқинлашиб қолади. Бу, шу вақтгача совет ҳокимияти халқ хўжалигига сарфлаган маблағларга деярли тенгдир. Етти йил ичида ишлаб чиқариладиган саноат маҳсулотининг ҳажми Совет ҳокимияти ўрнатилгандан бери ўтган давр ичида ишлаб чиқарилган бутун саноат маҳсулоти ҳажмига тенг бўлади.

«Коммунизмга ўтиш учун фақат моддий-техника базасини ривожлантиришгина эмас, — дейди ўртоқ Н. С. Хрушчев партиянинг XXI съездида қилган докладида, — **балки жамиятнинг барча гражданлари юқори даражада онгли бўлиши ҳам зарур. Миллионларча омманинг онглилиги қанча юқори бўлса, коммунистик қурилиш планлари ҳам шунча муваффақиятли бажарила боради».** Ҳозир барча жамоат ташкилотларининг бутун тарбиявий иши, совет кишиларини коммунистик руҳда тарбиялаш орқали уларни коммунизм қуриш учун курашга янада актив сафарбар этишга, кишилар онгидаги капитализмнинг барча сарқитларига, меҳнатга ва ижтимоий мулкка нотўғри муносабатда бўлишга қарши қатъий курашишга қаратилмоғи зарур.

Совет халқи ҳозир коммунизм қуриш учун барча шарт-шароитларга эга. Социализм тўла ва узил-кесил ғалаба қилган бизнинг мамлакатимизда халқ хўжалигининг барча тармоқларини янада тез ривожлантирмоқ учун жуда кўп моддий ресурслар ва табиий бойликлар бор. Эндиликда қудратли жаҳон социалистик системасининг мавжудлиги коммунизм қурилишининг халқаро шароитини янада кенгайтиради ва мустаҳкамлайди.

Мамлакатимизда социалистик жамият қуришда қўлга киритган барча ғалабаларимизнинг илҳомчиси ва ташкилотчиси доно Коммунистик партия халқимизни улуғ Ленин чизиб берган коммунизм йўлидан оғишмай тўғри бошлаб бормоқда.

Ш. ЗУҲРИДДИНОВ.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИДА

Маккажўхори парвариши кучайтирилсин

Тошкент область партия комитетининг бюроси область колхозлари ва совхозларида маккажўхори қатор ораларини ишлашнинг қониқарсиз бораётганлигини қайд қилиб, шуни уқтирадиларки, область қишлоқ хўжалик бошқармаси, совхозлар тресги, район партия комитетларининг кўпгина секретарлари, район ижроия комитетларининг раислари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари ўтган йилги хатоларнинг такрорланишига йўл қўйиб, бу муҳим озиқа экинини парвариш қилишга етарли эътибор бермаётирлар.

Янгийўл районидаги Сталин номли, Сирдарё районидаги Ленин номли, Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» ва бошқа бир қатор илғор хўжаликлар маккажўхорини меҳр ва қунт билан парвариш қилиб, ҳар йили гектаридан 800-1000 центнердан кўкпоя ҳосили олаётган бир пайтда жуда кўп колхоз ва совхозлар маккажўхори ҳосилдорлигини ошириш юзасидан белгиланган планни йилдан-йилга бажармасдан келмоқдалар.

Маккажўхори қатор ораларини парвариш қилиш соҳасидаги ҳозирги аҳвол бу йил ундан олинадиган ҳосилни катта хавф остида қолдирмоқда.

Боёвут, Сирдарё, Оржоникидзе, Ўрта Чирчиқ районларида ҳозиргача маккажўхори экиш тугалланмаган, Чиноз, Верхне-волинск, Оққўрғон, Гулистон, Бўка, Пискент районларида маккажўхори қатор ораларини ишлаш ёмон ташкил қилинган, бу районларда парвариш ишлари эндигина бошланган.

Шу нарса айниқса хавфлидирки, кўпгина колхоз ва совхозлар маккажўхорини яганалашга ҳалигача киришмаганлар ва ягана ўтказилмаган участкалардаги маккажўхорини минерал ўғит билан биринчи озиқлантирмоқдалар.

Область қишлоқ хўжалик бошқармаси, совхозлар трести, район партия комитетлари, район ижроия комитетлари экишнинг ўз вақтида ўтказилишини ва маккажўхори қатор ораларини ишлашнинг кучайтирилишини таъминламайдиган колхоз ва совхозларнинг раҳбарларига нисбатан етарли даражада талабчанлик қилмаётирлар.

Область партия комитети бюроси область қишлоқ хўжалик бошқармаси, совхозлар тресги, Сирдарё, Мирзачўл, Ўрта Чирчиқ, Боёвут, Оржоникидзе, Оққўрғон ва Чиноз район партия комитетлари ва район ижроия комитетларининг маккажўхори экинига бундай муносабатда бўлишларини қаттиқ қоралади ва улардан бу муҳим экинни парвариш қилиш, мўл ҳосил етиштириш соҳасида ўз ишларида кескин бурилиш ясаш учун зарур чораларни кўришни талаб қилди.

Область қишлоқ хўжалик бошқармаси, совхозлар трести, район партия комитетлари ва район ижроия комитетлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари зиммасига икки кун муддат ичида барча колхоз ва совхозларда маккажўхори экишни тугаллаш; маккажўхорининг биринчи цикл парваришини 25 майгача тугаллаш; ҳар бир колхоз ва совхозда маккажўхори экинларини парвариш қилиш учун культиватор тиркалган чопиқ тракторларидан зарур миқдорини бириктиб қўйиш ва бу ишга тайинланганларни бошқа ишларга банд қилмаслик; маккажўхорини парвариш қилиш ишини ҳам ғўза парвариши сингари муҳим иш деб ҳисоблаш вазифасини топширди.

Область партия комитети бюросининг қарорига мувофиқ район партия комитетлари, колхоз ва совхозларнинг бошланғич партия ташкилотлари секретарлари партия йиғилишларида маккажўхори парваришини қандай ўтказаётганликларини муҳокама қилишлари ва мавжуд камчиликларни тугатиш учун конкрет тадбирлар белгилашлари лозим.

Область партия комитетининг қишлоқ хўжалиги бўлимига маккажўхори қатор ораларини ишлашга контроллик қилиш ва обком бюросида муҳокама қилиш учун 1 июнга қадар алоҳида районлар бўйича материаллар тайёрлаш топширилди.

☆ ☆ ☆

Н. Муҳиддинов ташаббуси маъқулланди

Область партия комитети бюроси Қорасув районидаги «XXI партсъезд» сабзавотчилик совхозининг ўртоқ Насриддин Муҳитдинов бошлиқ трактор-далачилик бригадасининг ташаббусини маъқуллади. Бу бригада сабзавот ва картошка экинларини парвариш қилишда прогрессив методларни ишлаб чиқаришга кенг жорий қилиш, қўл меҳнати сарфини бирмунча камайтириб, маҳсулотнинг таннархини арзонлаштиришга чақирди.

Область партия комитети бюросининг қарори билан область қишлоқ хўжалиги бошқармаси, совхозлар трести, шаҳар ва район партия комитетлари, шаҳар ижроия комитетлари, район ижроия комитетлари, совхоз ва колхозларнинг раҳбарлари зиммасига ўртоқ Насриддин Муҳитдинов бригадасининг тажрибасини колхозлар, совхоз ишчилари ўртасида кенг ёйиш ва сабзавот, картошка экинларини парвариш қилишда механизация ҳамда бошқа илғор методлардан кенг фойдаланишни ташкил этиш вазифасини топширди.

Тошкент области давлатга гўшт топшириш ярим йиллик планини бажарди

Тошкент областининг чорвадорлари КПСС XXI съезди қарорларини амалга ошира бориб дастлабки ютуқни қўлга киритдилар, давлатга гўшт топшириш ярим йиллик плани 101,1 процент бажарилди. Шунингдек, давлатга тухум, тери ва мўйна маҳсулотлари топшириш ярим йиллик плани ҳам муддатидан илгари бажарилди.

Ғўзанинг биринчи парваришини сифатли тамомлаб, унинг тез ва соғлом ривожланишини таъминлайлик!

☆

Мўл ҳосилга бел боғлаганлар

Ўсар эрта билан барвақт далага етиб келди. «Универсал»ни юргизишдан олдин унинг барча механизмларини кўздан кечирди. СУЗнинг шлангларини тозалади. Шундан сўнг моторни юргизиб, рулга ўтирди.

Бригадир ярим гектардан ортиқроқ ердаги ғўза қатор ораларини культивация қилиб бўлганда колхозчилар ҳам етиб келишди. Улар ишга кеч чиқишганидан бироз ҳижолат тортиб, Ўсар билан саломлашдилар. Бригадир қилинадиган ишлар тўғрисида ҳаммага топшириқ берди ва ўзи яна ишида давом этди.

Янгийўл районидаги Фрунзе номли колхознинг механизатори ўртоқ Ўсар Ғаниев бошлиқ трактор-далачилик бригадаси аъзолари бу йил мамлакатга мўл пахта ҳосили етказиб бериш йўлида астойдил меҳнат қилаётирлар. 30 гектар ерда яшил квадратлар барқ уриб ўсаяпти. Ягана ва биринчи комплекс ишлов бериш 13 майда тугалланди. Бригадир ғўза қатор ораларини ўзи сифатли культивация қилиш билан бирга ғўзани озиқлантиришга катта аҳамият бермоқда. Миришкор сувчи Антар Жумадилов эса ғўзаларни қондириб суғораяпти.

Бригада аъзолари ғўзаларни тезроқ шонага киритиш учун курашни кун сайин қизитмоқдалар. Ҳамма кунлик нормани ортиғи билан бажаради. Бу — бригадада ғўзанинг иккинчи парваришини бошлаб юбориш имкониятини берди.

— Биз, — дейди ўртоқ Ў. Ғаниев, — барча агротехника тадбирларини сифатли амалга ошириб, бир центнер пахта етиштиришга кўпи билан 3,5 — 4 меҳнат куни сарфлаймиз. Мажбуриятимизни ортиғи билан бажарамиз.

Зокир ҚУРТНЕЗИРОВ.

Оз ердан кўп ҳосил олишмоқчи

Бекобод районидаги «Гулистон» колхозининг ўртоқ Шарофат Умарова бошлиқ бригада аъзолари 60 гектар ерга чигит экқан эдилар. Улар ҳозир ғўзанинг биринчи парваришини тугаллаб, иккинчи парваришни бошлаб юбордилар. Ғўза қатор оралари ўз вақтида культивация қилинди. Озиқлантириш барвақт ўтказилди. Квадрат-уялаб экилган 35 гектар ернинг ғўзаси букетланди ва торқаторлаб экилган майдонларнинг ғўзаси кўндалангига қирқилиб квадратлар ҳосил қилинди.

Бригада аъзолари суғориш ишига жиддий эътибор бераётирлар. Чунки бу тадбир сифатли ўтказилса, мўл ҳосил етиштириш соҳасида катта иш қилинган бўлади.

Ўртоқ Аҳмад Норқўзиев бошлиқ трактор-далачилик бригадасида ҳам ғўза парвариши қизғин бораётир. Ҳар иккала бригада азолари ҳосилдорликни 50 центнерданга етказиш учун курашмоқдалар.

Х. ХОЛМИРЗАЕВ.

☆ ☆ ☆

67 ёшлик Нурмат ота Саидовни барча колхозчилар ҳурмат қилишади. Нуроний кекса қарийб 30 йилдан бери сувчилик қилиб ўзининг бу соҳадаги бой тажрибалари билан кўпчиликни мамнун қилмоқда. Шу кеча-кундузда ота хизмат қилаётган бригаданинг пахта далаларида бўлган кишининг баҳри-дили очилади. Озиқлантирилиб, сифатли культивация қилинганидан кейин кечалари жилдиратиб сув таралаётган карталарда яшил квадратлар барқ уриб ўсмоқда.

Бу йил Оржоникидзе районидаги Ленин номли колхоз аъзолари 760 гектар ернинг ҳар гектаридан она-Ватанга 33—34 центнердан ҳосил топширишга аҳд қилишган. Колхоздаги ҳар бир пахтакор-сувчи, механизатор ўз ваъдасининг устидан чиқиш учун астойдил бел боғлаб, меҳнат қилмоқда. Бу ишда миришкор сувчи Нурмат отанинг қўшаётган ҳиссаси ҳам салмоқли. Суратда: Нурмат ота Саидов карталарга сув тарамоқда.

Ж. Ваҳобов фотоси.

☆ ☆ ☆

Яшил квадратлар — далаларнинг кўрки

(Газетхонларимиз хатларига обзор)

<>

Қишлоқ мухбирларимиздан келаётган хатларнинг кўпида яшил квадратлар кун сайин далаларнинг хуснига хусн қўшаётгани алоҳида таъкидланади. **Т. Шоқосимовнинг** Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозидан хабар беришича, миришкор пахтакор Турсунқул ота бошлиқ звено аъзолари 30 гектар ерга режа сими тортиб чигит экишган. Ҳозир яшил квадратлар ер бетини қоплаб қолди. **С. Мирзалиев, Т. Мирзалиева** ва **А. Латипов** ўртоқлар ҳам Оржоникидзе районидаги «Сталинград» ҳамда «Қизил Ўзбекистон» колхозларидан худди шу мазмунда хабар ёзиб юборганлар.

Гулистон районидаги Ленин номли, Крупская номли ва «Красная заря» колхозларининг пахта далаларида ҳосил бўлган яшил квадратларни яхши парвариш қилиш натижасида гуркираб ўсаётганлиги ҳақида **Ҳ. Бобожонов, О. Тоғаев,** ҳамда **Б. Сатторов** ўртоқлар хабар қилганлар.

— Область пахтакорлари кенгаши қатнашчиларининг Мактуби,— деб ёзадилар **Ф. Болтабаев, Д. Абдураупов, Ў. Оқмирзаев** ўртоқлар,— Оққўрғон районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхози аъзолари томонидан қизғин кутиб олинди. Ҳозир улар 381 гектар майдондаги яшил квадратларни меҳр билан парвариш қилишаяпти.

Шу райондаги Ворошилов номли колхоз аъзолари бу йил пахта ҳосилдорлигини кескин ошириб, областимизнинг илгариги шуҳратини тиклаш ишига муносиб ҳисса қўшишга аҳд қилдилар. Ана шу курашда ўртоқ Бекир Безгинов бошлиқ бригада аъзолари олдинги сафда бормоқдалар. Улар асосий майдонларда аниқ квадратлар ҳосил қилишиб, ғўза парваришини йил бошида тузиб чиқилган планга мувофиқ олиб бораётирлар. Бу ҳақда ўртоқ **Ж. Холмирзаев** редакциямизга хабар берган.

Ўрта Чирчиқ районидаги Сталин номли, Свердлов номли, Оржоникидзе номли колхоз далаларида ҳам иш қизғин. **У. Ҳасанов, Т. Йўлдошев** ва **М. Абдуллаев** ўртоқлар шу колхозлардан хабар ёзишиб, икки томонлама ишлов берилаётган ғўзалар далаларга файз бахш этаётганини хабар қилганлар. 3, 4-«Боёвут», «Фарҳод», «Дружба» совхозларидан **Қ. Сидиқов, Й. Бобоев, Н. Эгамқулов, М. Йўляхшиев, Н. Суюнов** ва **Ғ. Абдуллаев** ўртоқлар юборган хабарлар ҳам кишини хурсанд қилади. Бу хатларда олинган мажбуриятни бажариш йўлидаги кураш ифода қилинган.

Бекободлик ўртоқ **М. Абибуллаев**нинг 1- «Далварзин» совхозидан ёзишича «Совхоз пахтакорларининг ҳаммаси гулистонлик донгдор бригада бошлиғи Ғанишер Юнусов ташаббусини қизғин маъқулладилар. Кўп бригадаларда ҳосилдорликни 40—50 центнергача кўтариш кўзда тутилиб, ғўза икки томонлама парвариш қилинаяпти.

Сирдарёлик **А. Кўчаров, А. Бўзиев** ҳамда **А. Маматқулов** ўртоқлар «Малик» совхози ва «Ўзбекистон» колхози пахта далаларида режа сими тортиб экилган чигитлар текис ундириб олинди, деб хабар қилганлар. Ҳозир бу ерларнинг ғўзалари бир марта озиқлантирилди, яганаланди. Шунингдек ўртоқ **О. Эргашев** Мирзачўл районидаги «Октябрь» колхозида 1300 гектар ернинг ҳаммасига квадрат-уялаб чигит экилгани, ҳозир ғўзалар яхши ривожланганлигини маълум қилади.

Верхне-волинск районидаги «Социализм» совхози ва Чиноз районидаги Ленин номли, Сталин номли колхозлардан **Э. Абдураҳимов, М. Пейсенов** ва **А. Қаҳҳоров** ўртоқлар хабар юборишиб, чигит тор қаторлаб экилган майдонларда ҳам ғўза кўндалангита қирқилиб, квадратлар ҳосил қилинаётганини билдирганлар. Калинин номли колхознинг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Умарали Муҳамедов бошлиқ бригада аъзолари бу йил она-Ватанга 495 тонна «оқ олтин» сотишни таъминлаш мақсадида ғўза парваришини қизитиб юбордилар. Бригададаги 110 гектар ернинг ҳаммаси кетмонсиз парвариш қилинаётир. Райондаги «Сталинчи» колхозининг аъзолари ҳам пахтадан мўл ҳосил етиштириш мақсадида яшил квадратлардаги ғўзаларни меҳр билан парвариш қилаётирлар. Ўртоқ **А. Жалолов** ана шу ҳақда ёзиб юборган.

Областимизнинг илғор колхоз ва совхозларида ғўза парваришининг ана шундай сифатли олиб борилаётганлигини кўрган мусобақадош Андижон области пахтакорларининг ўзаро текшириш бригадаси аъзолари хурсанд бўлдилар. Шу билан бирга улар ғўза парвариши соҳасида қолоқ хўжаликларда катта камчиликларга йўл қўйилаётганлигини аниқлаб, буни тузатиш учун ўзларининг қимматли маслаҳатларини бердилар.

☆

Тюпкочи бригадада

Свердлов номли колхозда тюпкочи бригада тузилиб, унга уста пахтакор ва механизатор ўртоқ Каримбой Мирзаев бошлиқ қилиб тайинланган эди. Бригадага 60 гектар ер бириктиб берилди. Бригада аъзолари ҳар гектар ердан пландаги 22 ўрнига 26 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олдилар.

Улар ҳозир ўз сўзларининг устидан чиқиш учун курашмоқдалар. Сидқидил билан қилинган меҳнат ўз самараларини кўрсатмоқда. Бригадада тўла гектар учун курашилиб, яхши натижага эришилди. Ҳар гектар ерда ўрта ҳисобда 90-100 минг туп кўчат бор. Ҳамма майдондаги ғўза барвақт ягана қилинди. Бригада аъзолари яшил квадратлардаги ғўзаларга икки томонлама ишлов беришни кучайтириб юбордилар, асосий майдонлардаги ғўза иккинчи марта парвариш қилинмоқда, 45 гектар майдондаги ғўзанинг ҳар гектарига 320 килограммдан фосфор ва сульфат аммоний аралашмаси солиб озиқлантирилди. Культивацияни бригада бошлиғининг ўзи ўтказаётир. Бригаданинг Қосим Тўрақулов, Қўчқор Душаев, Кўпайсин Ғаффорова ва Парда Зорматова ўртоқлар сингари аъзолари топшириқларни 1,5-2 баравардан адо этмоқдалар.

Бригаданинг ҳамма аъзоси далага кўчиб чиққан. Шийпон колхозчиларнинг чинакам маданий дам олиш жойига айлантирилган. Унда болалар яслиси ташкил қилинган. Бригада аъзоларига чой ва иссиқ овқат ўз вақтида тайёрлаб берилмоқда.

Ғанишерчилар ҳаракатига қўшилган, область пахтакорлари кенгашининг Мактубига амалий жавоб бериш учун курашаётган тюпкочи бригада аъзолари ўз мажбуриятларидан ҳам кўпроқ ҳосил етиштиришга бел боғлаганлар.

Х. САГИЗОВ, М. КАТТАБЕКОВ,
Верхне-волинск райони.

Далалардан дараклар

КАЛИНИН. «Қизил шарқ» колхози аъзолари Қорасув районидаги «XXI партсъезд» совхозининг бригада бошлиғи ўртоқ Н. Муҳиддиновнинг сабзавотчиликда механизациядан кенг фойдаланишга қарата ёзган очиқ хатини муҳокама қилиб, ҳосилни кўпайтириш тадбирларини белгиламоқдалар. Колхознинг 5-бригадаси далаларида иш қизғин. Колхозчилардан Мавжуда Акромова, Нафиса Қодирова, Содиқ Соқиев каби ўртоқлар ғайрат билан ишлаб, топшириқни 1,5 — 2 ҳисса адо этмоқдалар. Экиш, парвариш қилиш, ўғитлаш ишлари деярли механизация билан бажарилмоқда.

Қ. Қодиров.

* * *

ВЕРХНЕ-ВОЛИНСК. Холиқул Қолдибоев бошлиқ бригада аъзолари 80 гектар ерга сифатли чигит экиб, уни текис ундириб олган эдилар. «Победа» номли колхознинг бу бригадасида ғўзанинг иккинчи парвариши бошлаб юборилди. Колхозда маккажўхори парвариши ҳам яхши йўлга қўйилган.

Т. Нурматов, Қ. Курбонбоев.

ЎРТА ОСИЁНИНГ РОССИЯГА ҚЎШИБ ОЛИНИШИНИНГ ПРОГРЕССИВ ОҚИБАТЛАРИГА БАҒИШЛАНГАН ИЛМИЙ СЕССИЯ ОЛДИДАН

Илғор рус маданиятининг мухлиси ва тарғиботчиси

Ўзбек халқининг содиқ фарзанди, ўзбек совет санъати ва адабиётининг асосчиси, Ўзбекистонда илғор ижтимоий-сиёсий фикрнинг атоқли намояндаси Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий прогрессив рус маданиятини ёқлаган ва уни тарғиб қилган ўзбек маданият арбоблари орасида алоҳида ўрин тутади.

Ўрта Осиёнинг Россияга қўшиб олиниши ва рус маданий кучларининг жипслашув жараёни, ишчиларнинг революцион интернационал ҳаракати авж олиши, В. И. Ленин бошлиқ большевиклар партиясининг ҳар қандай миллатчиликка қарши кураши мазлум миллатларнинг онгли вакилларига, помешчик ва капиталистлар Россияси билан бир қаторда яна бошқа Россия ҳам борлигини, яъни олижаноб Россия, зулм-зулматга, азоб-уқубатга қарши турган, инсонпарвар, маърифатпарвар Россия ҳам борлигини кўриш имконини берди. Бунинг натижасида турли миллатларнинг пешқадам кишилари рус адабиёти, санъати, фани, революцион курашчилари билан танишиб, рус маданиятидан баҳраманд бўлдилар ва ўз миллатлари манфаатлари доирасидан чиқиб, барча миллат меҳнаткашлари манфаатларини ҳимоя қилувчилар даражасига кўтарилдилар. Ана шу тарихий шароитда уйғонган ва ижод қилган Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий «ер билан яксон этилган» Туркистоннинг фожиали аҳволидан чуқур таъсирланди, беҳад қайғуга ботди ва уни ҳақли равишда зулмат ўлкаси—Торикистон деб атади.

Жамиятда ҳукм сурган ҳақсизликни, дин, шариат пешволарининг халққа қарши ишларини, меҳнаткаш халқ оммасининг оғир аҳволини ўз кўзи билан кўрган Ҳамза асрий уйқуда ётган кенг халқ оммасини маърифат нурлари билан уйғотиш, бу ишда улуғ Россияга эргашиш кераклигини айтди. Ҳамзанинг ўзи эса рус тилини ўрганиб, улуғ рус халқининг илғор маданияти билан танишди. Реакцион руҳонийлар «кофирлар» тилини ўрганиш худонинг амрига қарши нарсадир дер эдилар. Шунга қарамай Ҳамза 1906 йили Қўқонда рус-тузем мактаби қошида очилган муаллим Орловнинг курсида рус тилини ўрганди, рус маданияти илғор вакиллари ҳақида бошланғич маълумот олиб, рус маданиятига меҳр қўйди, унинг бой ҳазинасидан баҳраманд бўлиш заруриятини англади.

Ҳамза реакцион муллолар таъсирида бўлган отасининг хоҳишига қарама-қарши ўлароқ рус халқи урф-одатлари, маданиятига зўр қизиқиш билан қаради. Хотираларга кўра, Россия ва бошқа чет мамлакатларга қилган саёҳатидан қайтгач, 1912 йилларда ёзган мақоласида, Рязань областининг Иваново қишлоғидан келиб Губнир газмол фирмасида бош приказчик бўлиб ишлаётган Абдулла Кашаевнинг оиласида хизматчилик қилган ва Зуҳрахон деган ўзбекча исм олган, рус қизи билан танишиб, у билан турмуш қуради.

Рус халқига, рус маданияти ва рус тилига меҳр-муҳаббат қўйган Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий жоҳил бойлар ва муллолар зулмидан, чексиз азоб-уқубатлар балосидан қутилиш учун мактаблар очиб, маърифат тарқатишни, газета ва журналлар нашр қилишни, бу ишда улуғ Россиядан албатта ибрат олишни астойдил тавсия қилди.

Ҳамза бу темада алоҳида мақолалар, ғазаллар, асарлар ёзди. Ўзининг «Ана ўзгалар, мана биз!» номли ажойиб шеърида: «Ўзга миллатлар йўлин такомил этар», «кўз очинг ибрат олинг», «ўқинг, жоним ўғлонлар» деб чиқди. Россия ҳақидаги маълумот биринчи марта Ҳамзанинг «Бор ўлсин» радифли ғазалида учрайди. Ҳамза бу ғазални Россияга қилган биринчи саёҳати таассуроти асосида ёзган. Ҳамзанинг дастлабки девонига киритилган бу ғазалда, автор бутун Россияда ҳар шаҳру миллату, ҳар жон билан танишганлиги ҳақида гапиради. Россия ҳақидаги унинг биринчи катта мақоласи 1914 йили «Садои Фарғона» газетасида «Муаллим афандиларимизга улуғ режамиз» номи билан босилиб чиқди. Бу мақолада Ҳамза рус мамлакати, илғор рус маданияти ва рус тили ҳақидаги ўзининг илғор фикрларини олға сурди, рус маданиятига қарши турган «улуғ зот»ларни, уларнинг таъсирида бўлмиш нодон ота-оналарни ҳақли равишда танқид қилди, халқни рус халқи билан ошна ва у билан бирга бўлишга, илғор рус маданиятидан баҳра олишга даъват этди.

«Матъун (хўрланган, таъна қилинган — **У. Б.**). бизни(г) мусулмонларни энг тубан даражадаги сафоҳат (аблаҳлик — **У. Б.**) ва разолат, фақирасоратларга гирифторликда қолиб, инсониятга хилоф замони қабоихларга аср бўлиб кетмоқларига энг биринчи модда: улуғ зотлар тарафидан мажбур бўлган жоҳил авом ота-оналарнинг «қўй русча ўқима, икки дунёда ҳам рози эмасман» товушлари билан силтаб, қичқириб, қирқ балки эллик йилдан бери ватандошимиз (б) ўлган Россия ила лисонда (тилда— **У. Б.**) ва муомалада танишув, билишув, бирлашув йўлларига тўсқин бўлиб, қилган қаршиликларидангина иборат бўлиб чиқадилар. Ҳолбуки, ҳаммамизнинг муомалада эҳтиёжимизни кундан-кунга ортиб турмоқлиги кўз олдида қуёш каби кўринмоқдадир... Ажабо! Бутун бидъат ва жаҳолатга бўғизигача ботган, русча ўқув ва ўқитувни ўзига улуғ карохатлардан санаган бизим диёнатлик мусулмонларимиз (да) жиддият у қадар умид кутадирган даражаларда эмасдур. Бизим Туркистон мусулмонлари (нинг) думоғларидан таассуб асари у қадар зоил ўлмагандир...».

Ҳамзанинг фикрича, она тилида ўқиш билан бирга русча ўқиш ва ўқитиш «тезлик билан тараққийга етиша олишнинг» «замони қабоихлар асридан» қутилишнинг асосий шартидир.

Ҳамза 1916 йили фронт орқасидаги — Петроград, Москва ва бошқа жойлардаги ишларга мажбурий тарзда сафарбар қилинган ўзбек меҳнаткашларининг рус ишчилари раҳбарлигидаги революцион курашларга жалб этилганлигини эшитиб, кўриб, уларга зўр умид боғлади. Уларнинг мардикорликда оғир кун кечирганликларини, революцион қўшиқлар ва қизил байроқлар билан ўз Ватанларига қайтиб келиб, ўзбек ва рус эксплуататорларига қарши синфий курашга киришганликларини ўзининг «Салом айтинг», «Соғиниб» (1916), «Лошмон фожиалари» (1918) каби асарларида кўрсатди.

Халқнинг маданий ва бахтиёр ҳаёт ҳақидаги умид-орзуларини фақат рус пролетариати раҳбарлигида ғалаба қилган Улуғ Октябрь социалистик революциясигина рўёбга чиқарди. Бу оламшумул воқеа туфайли мамлакатимиз халқлари озодликка, бахтли, маданий ҳаётга эришганликларини Ҳамза бутун вужуди билан ҳис этади, шунинг учун у улуғ Октябрнинг, Шўролар ҳукумати ғояларининг садоқатли курашчиси бўлди:

Бизнинг бахтга қуёш чиққан
Кундир букун унутма,
Битсин бойлик! Ғариб бўлган
Кунларингни унутма!

Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий илғор рус адабиётини, айниқса В. Маяковский ва М. Горький ижодини чуқур ўрганди. 1919 йилда Ҳамза икки ойча Тошкентда яшади. Москва студияси томонидан саҳнага қўйилган «Ревизор» комедиясини тамоша қилиб, ғоятда хурсанд бўлади ва театр коллективига рус санъатидан кўп нарсаларни ўрганиш лозимлигини маслаҳат қилади. Ҳамза рус санъатининг баракали таъсири остида асрлар давомида эксплуататор синфлар асоратида ётган меҳнаткашлар ҳаётини, уларнинг интернационал бурчлари ва курашларини тўғри акс эттирувчи ажойиб асарлар яратди. «Бой ила хизматчи» пьесасида турли миллат меҳнаткашларининг рус пролетариати раҳбарлигида маҳаллий ва рус эксплуататорларига қарши, колониал зулмга, эскиликка қарши олиб борган революцион курашларини ва революцияга қадар бўлган Ўзбекистоннинг мудҳиш аҳволини айниқса равшан тасвирлайди.

Ўзбек бойларининг рус тўралари билан биргалашиб халқни эзаётганликларини ва уларга қарши турли миллат мазлумларининг ҳам биргалашиб курашишлари зарурлигини кўрсатди. Рус ҳокимининг «алла қандай таги пастлар подшоҳ ҳазратларининг Солиҳбойдек фуқароларининг молу-мулкини талаб, шариат мустафо йўлида хизмат қилиб келаётган муҳтарам қози ва уламоий кипромларимизга озор берар эканлар. Ҳолбуки, Туркистон бойлари ва ҳурматли зотлар, олампаноҳ подшоҳ ҳазратларининг найзаси ҳимоясида тинч ва осойишталик билан кун кўриб келганлар, давлатманд бўлганлар ва бундан сўнг ҳам шундай роҳат-фароғатда яшамоқлари керак» деган гапларидан қаттиқ ғазабланган камбағал Ғафур ўз хотини Жамилага қараб: «тиз букма, ялинма бу итларга! Тиз чўкиб яшагунча, тик туриб ўлмоқ яхшироқ!» деб хитоб қиладиким, бу бутун халқнинг маҳаллий ва рус золимларига нисбатан бўлган нафрати, уларга қарши курашининг ёрқин ифодаси эди.

Турли миллат ишчиларининг интернационал ҳамкорлигини кўриб ўзбек ва рус эксплуататорлари бирлашиб кетар, эскиликни бирга ҳимоя қилар эдилар. Улар томонидан Сибирга юборилган хизматчи Ғофур у ерда ўзининг ҳақиқий ошналарини топади, уларнинг ёрдамида ўз ҳақ-ҳуқуқларини танийди, социалистик революция учун онгли курашчи даражасига кўтарилади. Бу ерда революцион-интернационалист ёзувчи Ҳамза Ҳакимзода Ниёзийнинг мамлакатимиздаги барча халқларнинг улуғ рус халқи билан дўстлиги, ҳамкорлиги, бирга кураш олиб бориши нақадар катта аҳамиятга эга эканлигини тўғри акс эттира олганлигини яққол кўрамиз.

«Сиз биринчи ўзбек актрисаси бўлган рус хотин-қизларидан бирисиз, — деган эди Ҳамза Мария Кузнецовага қараб. — Бунга фақат Совет ҳокимияти даврида эришиш мумкин. Бу мамлакатда биз ягона қардош ва биродар оиламиз».

Ҳамза ўз асарларида улуғ рус халқининг гениал фарзанди В. И. Ленин образини яратишга такрор-такрор интилди. Унга ҳайкаллар қўйишда бош бўлди. Совет халқининг бошига мисли кўрилмаган бахтсизлик тушганда — Владимир Ильич Ленин вафот этган куни Ҳамза доҳига бағишлаб ёзган марсиясида: «Не қора кундир жаҳонга солди қайғу мотами» деб халқ қайғусини ифодалади. Шунинг учун душманларимиз рус халқини, В. И. Ленинни чексиз ҳурмат қилган Ҳамзани ваҳшийларча ўлдирадилар.

Ҳамза ўзбек совет маданиятининг кўп соҳаларини, шу жумладан музика маданиятини ривожлантиришда ҳам катта хизмат қилди. У биринчи бўлиб миллий асбобларни такомиллаштириб, симфония ва опера сари қадам ташлаш зарурлигини, рус музика маданиятидан, унинг отаси Глинкадан таълим олиш кераклигини айтди. «Бир куни репетиция пайтида,— деб ёзади композитор Тўхтасин Жалилов ўз хотирасида,— Орифжон Тошматов деган киши ўзининг гармони борлигини билдирди. Ҳамза Орифжон Тошматовдан гармонни тезликда келтиришни илтимос қилди. Орифжон гармонни олиб келди. Шундан сўнг Орифжон гармонда, Зокиржон доирада, Мўминжон ва мен скрипкада бир рус куйини чалдик. Бу куйдан Ҳамза ғоят таъсирланди. Музика тамом бўлиши билан у ўрнидан туриб кетди:

— Гармон кўп яхши нарсада,— деди Ҳамза,— рус музикаси ва унинг чолғу-асбобларидан атрофлича фойдаланиш зарур. Ўзбек музикасининг рус музикасидан ажралган ҳолда юксалиши мумкин эмас».

Бу каби мисоллардан кўп келтирса бўлади.

Ўзбек маданиятининг ривожланишида илғор рус маданияти бениҳоя катта роль ўйнади. Чор ҳукуматининг шовинистик сиёсатига қарамай асрлар давомида бунёдга келган илғор рус маданияти Ўрта Осиё халқлари, шу жумладан ўзбек халқи маданиятининг ривожланишида прогрессив роль ўйнади. Фақат Улуғ Октябрь социалистик революцияси туфайлигина мамлакатимизнинг барча халқлари, шу жумладан, ўзбек халқи рус халқининг ҳар томонлама ва беғараз ёрдамида унинг бой маданиятидан баҳраманд бўлиш имконига эга бўлди.

Совет ҳокимияти йилларида бизнинг бутун мамлакатимиз каби Совет Ўзбекистонида ҳам улуғ рус ва бошқа қардош халқлар ёрдамида иқтисод, маданият соҳасида чуқур сифат ўзгаришлари воқе бўлдиким, бу Ўзбекистонда ленинча миллий сиёсат тантанасининг, марксизм ғояларининг, социализмнинг улуғ яратувчилик кучини ёрқин кўрсатади.

Совет Иттифоқи халқларининг бузилмас қардош оиласида яшаётган ўзбек халқи ижоди коммунистик жамият тантанаси учун кураш ишига хизмат қилаётган Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий хотирасини юксак ҳурматлайди.

Убайдулла БОЗОРОВ,
фалсафа фанлари кандидати.

Шаҳар Советининг яхши тадбири

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети амалий тажриба ишлари учун Тошкентдаги пионер саройлари ва уйлари ихтиёрига махсус ер участкалари ажратишга қарор қилди. Ҳозир Сталин номидаги Пионерлар саройи учун Бўржар ариғининг чап соҳилида 0,6 гектар участка ажратилди. Ленин районида Крупская номидаги Пионерлар саройига ҳам теплица қуриш учун участка берилди. Фрунзе райони Пионерлар уйи аъзолари Киров номидаги маданият ва истироҳат парки территориясида қишлоқ хўжалик ишлари билан шуғулланадилар.

Островский номидаги Пионерлар саройи ва Октябрь районидаги Пионерлар уйи ҳам Тошкентнинг турли районларидан шундай ер участкалари олдилар.

Альпинизм ва туризмни ривожлантириш учун

Ўзбекистоннинг табиий шароити туризм ва альпинизмни ривожлантириш учун қулай. Ҳозирги вақтда мингларча ишчилар, хизматчилар ва ўқувчилар спортнинг ана шу турлари билан шуғулланмоқдалар. Республикада туристлар, овчилар ва балиқчиларнинг 150 та физкультура секцияси тузилган. Ўтган йили 955 киши «СССР туристи» ва «СССР альпинисти» деган значёкларни олдилар. 1700 киши мамлакат бўйлаб туристлик саёҳатларида қатнашди.

Ўзбекистон касаба союзлари Совети Президиуми меҳнаткашларни, студент ва ўқувчиларни туристлик саёҳатларида ва альпинистик юришда кўплаб қатнаштириш тўғрисида қарор қабул қилди. Бунинг учун бир миллион сўмга яқин пул ажратилади. Янги туристлик базалари, соғломлаштириш лагерлари, балиқчи ва овчи уйлари ташкил қилинмоқда. Тошкент темир йўли касаба союз комитетлари ва Тошкент тўқимачилик комбинатининг ташаббуси билан Қорақамиш кўлида сув спорти станцияси ҳамда туристлар, балиқчилар ва овчилар учун прокат базаси ташкил қилинмоқда.

Физкультура коллективлари учун янгидан туризм ва альпинизм бўйича 565 жамоатчи инструктор ва ташкилотчи тайёрланади.

ОБЛАСТЬ БИРИНЧИЛИГИ УЧУН

Ўтган дам олиш куни «Спартак» стадионида Тошкент области биринчилиги учун енгил атлетика мусобақалари бошланди. Яқинлашиб келаётган область ва республика спартакиадасига кўрилаётган тайёргарликка жиддий синов ҳисобланган бу мусобақада областимизнинг Оҳангарон, Бекобод, Олмалиқ, Янгиер, Янгийўл шаҳарлари ва 15 га яқин район спортчилари қатнашмоқда. Мусобақа қатнашчилари югуриш, сакраш, диск ва копье улоқтириш ҳамда енгил атлетиканинг бошқа кўпгина турлари бўйича ўз маҳоратларини синовдан ўтказмоқдалар.

Мусобақа бугун тугалланиб, натижалар якунланади. Мусобақа ғолиблари область ва республика спартакиадасида қатнашадилар.

Телевизор экранида

19 МАЙДА

19.25. Помир ашула ва рақс ансамблининг концерти олиб кўрсатилади.
20.50. Саноат ходимлари учун ўзбек тилида эшиттириш.
21.05. Киножурнал.
21.15. Сўнгги ахборот.
21.30. «Киноаппарат билан Краков шаҳри бўйлаб» деган ҳужжатли фильм.

БУГУН В. И. ЛЕНИН НОМЛИ ПИОНЕР ТАШКИЛОТИ 37 ЁШГА ТЎЛАДИ

ҚУЁШ ВА РАКЕТА

Кўнда Қуёш сочиб олтин нур,
Ракетага дер таажжубда:
— Кенжа ошнам, менга
тушунтир,
Бугун нега хурсандсан жуда?
Фахрланиб кетди Ракета:
— Ие, йўқми, хабаринг ҳали,
Бугун байрам қилмоқда Ерда
Озод Совет пионерлари.
Қуёш кулди: — Ажойиб байрам!
Сўнг Ракета сўзлар завқ билан:
— Бу менинг ҳам байрамим,
мен ҳам —
Совет фанин пионериман!

С. ҚЎҚОНБЕКОВ.

С. Рихсиев фотоси.

Ёш ленинчилар байрами

Бугун мамлакатимиз меҳнаткашлари ёш ленинчилар ташкилоти — пионер ташкилоти тузилган кунни қувонч билан нишонлайдилар. 1922 йил 19 майда тузилган бу ёшлар ташкилоти бутун мамлакатимиздаги миллион-миллион мактаб ўқувчиларини ўз бағрида тарбиялаб келмоқда. Ёш авлод ўқишда, ишда, тартиб ва интизомда намуна бўлаётир. Ўғил ва қизларимиз улуғ Ленин номи билан аталадиган пионер ташкилоти аъзоси деган шарафли номга сазовор ишлар қилмоқдалар. Пионер ташкилоти ёш авлодга билим бериш, уларни Ленин ишига содиқ кишилар қилиб тарбиялаш, ёшларни меҳнатсевар, ҳунарманд кишилар қилиб етиштиришда катта роль ўйнамоқда.

В. И. Ленин номидаги пионер ташкилотининг илғор отрядларидан бўлган Тошкент пионер ташкилоти ҳам 1922 йилда тузилди. Ана шу йилдан бери Тошкент меҳнаткашларининг фарзандлари ленинчи пионер деган номга сазовор ишлар қилиб, юриш-туришда, ўқишда, ишда бошқаларга ўрнак бўлиб келмоқдалар.

В. И. Ленин номидаги пионер ташкилотининг 37 йиллиги кунини шаҳардаги барча мактаб ўқувчилари зўр қувонч билан кутиб олдилар. Шаҳар пионерлари бу кунга бағишлаб сборлар ўтказдилар, гулханлар ёқдилар, муносиб совғалар тайёрладилар. Шаҳардаги Ленин, Фрунзе, Киров, Куйбишев районларидаги мактабларнинг пионерлари минг тоннага яқин темир-терсак йиғиб, давлатга топширдилар. Бу уларнинг пионер ташкилоти туғилган кунга муносиб совғаси бўлди.

Пойтахтимизда ёш ленинчилар куни кенг нишонланади. Бугун шаҳар пионерларининг тантанали паради бўлади, катта гулхан ёқилади. Ленин майдонида бўладиган бу тантаналар Тошкент телевизион студияси орқали олиб кўрсатилади. Бунда энг яхши пионер дружиналарига Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети ва Тошкент шаҳар комитетларининг мукофотлари, фахрий ёрлиқлари, қизил байроқлари топширилади.

Шаҳардаги маданият ва истироҳат боғларида пионерларнинг фестиваллари бўлиб ўтади.

Свердлов номли концерт залида эса Сталин номли пионерлар саройига уюшган бадиий ҳаваскорлик тўгаракларининг кўриги бўлади. Бу тўгаракларнинг кўрикларида А. Маҳмудов, Р. Аъзамов, Л. Штейнберг каби ўнлаб ҳаваскорлар ўзбек, рус ҳамда чет эл халқларининг қўшиқ, ашула, рақсларини ижро этадилар.

Кеч кириши билан Карл Маркс кўчаси минглаб Ильич чироқлари билан чароғон бўлади. Бу кўчада ёшлар сайли ўтказилади.

В. И. Ленин номли пионер ташкилотининг 37 йиллигини шаҳримизнинг юз мингга яқин пионери ана шундай қувонч ва шодлик билан байрам қилади.

О. САЙДАМИНОВ.

Пахтани контейнерларга жойлаб ташишнинг қулай усули

Ҳар куни Тошкент темир йўлида мамлакатнинг тўқимачилик корхоналарига неча юзлаб вагонларда пахта толаси жўнатилиб турибди. Одатда пахта тойлари контейнерларга жойланади. Аммо контейнерлар ҳар хил бўлганлигидан кўпинча вагонлардаги жойлардан тўла фойдаланилмай қолади. Шу сабабдан темир йўлчиларнинг илтимосига мувофиқ пахта заводининг ходимлари тойларнинг бўйини 20 миллиметр камайтирдилар. Ҳозир контейнерлардан мана шундай яхши фойдаланиш натижасида темир йўлчилар ҳар йили икки мингдан ортиқ вагонни бошқа юкларни ортиш учун бўшатиб бериш имкониятига эга бўладилар. Шу билан бирга иш суръати ҳам ошди. Ҳар бир контейнерни тўлдириш учун икки минутдан ортиқ вақт кетмайди.

Дўст мамлакатга саёҳат

Яқинда республикамиз туристларидан катта бир группаси Чехословакияга саёҳатга жўнаб кетдилар. Улар Прага, курортлар шаҳри Карлови Вари, Словакия пойтахти Братислава, тўқимачилик саноати маркази Брно, Юқори Татри каби шаҳарларда бўладилар. Саёҳатчилар бу жойларда саноат корхоналари, қишлоқ хўжалиги артеллари ва диққатга сазовор жойларни бориб кўрадилар.

Ўзбекистонлик саёҳатчилар орасида шоир Ғафур Ғулом, Чирчиқ электрохимия комбинатининг смена бошлиғи К. Липатова, Фарғона тўқимачилик комбинатининг бригада бошлиғи Е. Ҳамроқулов, Самарқанд кўн заводининг ходими Ф. Ирисов ва бошқалар бор.

Саёҳатчилар 12 кун давомида дўст мамлакат халқи ҳаёти билан танишадилар.

Т. ЗУФАРОВ.

Тошкентдаги 1-таксомотор паркида бадиий ҳаваскорлар ҳаракати кенг қулоч ёйган. Шофёрлар орасида кўпгина талантли ҳаваскорлар бор. Ўзбек ва рус ансамбллари, эркаклар хори республика ҳамда шаҳар бадиий ҳаваскорлар кўрикларида қатнашиб, катта муваффақият қозондилар. Суратда: ўзбек халқ чолғу ансамбли янги куйни машқ қилмоқда.

М. Комлев фотоси.

Чет элларда

ССРНИНГ АФҒОНИСТОНГА ТЕХНИКА ЁРДАМИ

КОБИЛ, 17 май. (ТАСС). Кеча кечқурун Афғонистон жамоат ишлари министрлигида министрлик ва Бутуниттифоқ бирлашмаси «Техноэкспорт» вакиллари битим имзоладилар. Бу битим Кобил аэродромини реконструкция қилишни кўзда тутади.

Совет Иттифоқи зарур машина-ускуна ва материалларни етказиб беради, шунингдек мазкур ишларни бажаришда Афғонистонга ёрдам кўрсатиш учун совет мутахассисларини юборади.

Аэродром территориясида самолётлар учадиган ва қўнадиган майдонча, аэровокзал ва бошқа иншоотлар қурилади. Аэродром аэронавигациянинг энг янги машина-асбоблари ва воситалари билан таъминланади.

ТИНЧЛИК ВЕЛОСИПЕД ПОЙГАСИ

ВАРШАВА, 16 май. **(ТАСС мухбири).** Бугун тинчлик велосипед пойгасининг охирги этапида 18 мамлакатнинг 90 дан ортиқ пойгачилари Лодздан Варшавага жўнаб кетдилар. 132 километр узунликдаги бу этапда совет ва немис спортчилари ўртасида айниқса қизғин кураш бошланиб кетди. 13 этапнинг ҳаммаси бўйича команда биринчилигини эгаллаш учун Германия Демократик Республикасининг велосипедчиларига совет спортчиларидан атиги 3 минут ва 4 секунд ўзиб кетиш кифоя қилар эди.

Ўн йиллик номли Варшава стадионида тинчлик велосипед пойгаси қатнашчиларини кутиб олиш учун Польша пойтахтининг 100.000 дан ортиқ аҳолиси тўпланди.

Стадионнинг марказий трибунасида Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари В. Гомулка, Польша Халқ Республикаси Давлат кенгашининг раиси А. Завадский, Польша Халқ Республикаси Министрлар Советининг раиси Ю. Циранкевич, сиёсий партияларнинг раҳбар арбоблари, ҳукумат аъзолари турган эди.

Пойгачиларнинг катта группаси велосипедларини жуда тез ҳайдаб, стадионга кириб келди. Бутун совет командаси ана шу группа орасида эди.

Тинчлик велосипед пойгасида 13 этапнинг суммаси бўйича СССР нинг Б. Бебенин, П. Востряков, В. Капитонов, Н. Колумбет, Ю. Мелихов, А. Череповичлардан иборат командаси биринчи ўринни эгаллади.

13 этап суммаси бўйича Г. Шур (Германия Демократик Республикаси) шахсий биринчиликни эгаллади.

СССР велосипед пойгачилари, деди совет командасининг тренери Л. Шелешнев бизнинг мухбиримизга, Берлин—Прага—Варшава маршрути бўйича ўтказилган тинчлик велосипед пойгасида олтинчи марта қатнашмоқдалар. Совет спортчилари қатнашган барча ўтган пойгалардан энг қийини 12-велосипед пойгаси бўлди. Бу йилги велосипед пойгаси қатнашчиларининг составн жуда кучли бўлди. Ҳар бир этапда қизғин спорт кураши олиб борилди. Ҳар бир совет пойгачисининг яхши тайёргарлик кўргани туфайлигина командамиз ўн уч этапдан еттитасида олдинда боришга ва шу велосипед пойгасида умумий биринчи ўринни эгаллашга муваффақ бўлди.

Г. КИСЕЛЕВ.

Швейцария Меҳнат партиясининг VII съезди

ЖЕНЕВА, 17 май. (ТАСС). 16 майда Женевада Швейцария Меҳнат партиясининг VII съезди очилди.

Съезднинг кун тартибида қуйидаги масалалар бор: партия бош секретари ўртоқ Эдгар Воогнинг доклади, Швейцария Меҳнат партиясининг янги программаси лойиҳасини муҳокама қилиш, Швейцария миллий кенгаши (парламентнинг қуйи палатаси)га шу йил октябрь ойида ўтказиладиган сайлов олдидан тайёргарлик кўриш масаласи, партиянинг раҳбар органларини сайлаш ва бошқа масалалар.

Делегатлар КПСС Марказий Комитетининг съездда ўқиб берилган табригини гулдурос қарсаклар билан кутиб олдилар.

Табрик текстида бундай дейилади:

ШВЕЙЦАРИЯ МЕҲНАТ ПАРТИЯСИНИНГ VII СЪЕЗДИГА

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети Швейцария Меҳнат партиясининг VII съездига қардошлик саломи йўллайди ва унинг муваффақиятли ишлашини тилайди.

Швейцария Меҳнат партияси оғир шароитда меҳнаткашларнинг энг зарур эҳтиёжларини қондириш учун, Швейцариянинг бетарафлигини сақлаб қолиш, мамлакатнинг миллий манфаатларини ҳимоя қилиш учун адолатли кураш олиб бормоқда.

Швейцария Меҳнат партиясининг марксизм-ленинизм асосида партия сафларини мустаҳкамлашда, кенг меҳнаткашлар оммасини партия теварагига жипслаштиришда, тинчлик, демократия ва социализм учун курашда бундан буён ҳам муваффақиятларга эришувини тилаймиз.

Яшасин Швейцария ва Совет Иттифоқи халқлари ўртасидаги дўстлик!

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ.

ҲИНДИСТОН БОШ МИНИСТРИ НЕРУНИНГ СЎЗИ

ДЕҲЛИ, 16 май. (ТАСС). «Ҳиндустан стандард» газетасининг хабар беришича, Ҳиндистон бош министри Неру кеча Ғозиобод шаҳрида (Деҳли яқинида) Ҳиндистон миллий конгресс партияси раҳбар ходимлари конференциясининг охирги мажлисида нутқ сўзлаб, Ҳиндистон ҳарбий блокларда қатнашмасликдан иборат ўз сиёсатига амал қилади, деган. Эҳтимол тутилган ҳужумдан ҳимоя қилиш учун бирор чет давлатни таклиф этиш «уччига чиққан фаросатсизликдир», — деган у. Ҳиндистоннинг душманлари йўқ, шу сабабли мамлакатни мудофаа қилиш учун ташқаридан ёрдам сўраш масаласи туғилгани йўқ.

ҲИНДИСТОНДА АМЕРИКА-ПОКИСТОН ҲАРБИЙ ПАКТИГА ҚАРШИ КУРАШ КУНИ

ДЕҲЛИ, 18 май. (ТАСС). Кеча Деҳли жамоатчилиги Америка-Покистон ҳарбий пактига қарши кураш кунини нишонлади.

АҚШ билан Покистон ўртасидаги агрессив ҳарбий пактга қарши норозилик юзасидан муниципалитет биноси олдида Ҳиндистоннинг таниқли жамоат арбоби Рамешвари Неру хоним раислигида кўп кишилик митинг бўлди. Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Ҳиндистон уюшмаси томонидан чақирилган бу митингда уюшма раиси Рамешвари Неру хоним, «Милап» газетасининг редактори Ранбир Сингх, мусулмонларнинг «Жамиятил улома ҳиндистон» деган таъсирли ташкилоти раҳбари Мавлона Аҳмад Соиб, парламент аъзоси Брам Перкаш ва бошқалар сўзладилар. Нотиқлар Қўшма Штатларнинг Покистонга ҳарбий ёрдам беришини ва бу мамлакатлар тузган агрессив ҳарбий пактни қаттиқ танқид қилдилар.

Митинг қатнашчилари томонидан қабул қилинган резолюцияда айтиладики, Америка-Покистон ҳарбий пакти Ҳиндистоннинг миллий хавфсизлиги ва мустақиллигига таҳдид солмоқда. Биз АҚШ ҳукуматини, дейилади резолюцияда, ўзининг хавфли сиёсатидан воз кечишга ва бу пактни, шунингдек бошқа ҳарбий пактларни ҳам бекор қилишга даъват этамиз. Митинг қатнашчилари барча партияларга ва ташкилотларга мурожаат этиб, уларни Америка-Покистон агрессив пактига қарши норозилик кампаниясига қўшилишга даъват қилдилар.

ЛОК РАЙОНИДА ИСЁНЧИЛАР ТАСЛИМ БЎЛДИЛАР

ПЕКИН, 17 май. (ТАСС). Синьхуа агентлигининг мухбири Лхасадан билдиради:

Тибетдаги исённи тугатаётган Халқ озодлик армияси қисмлари асир олинган исёнчиларга раҳмдиллик билан қараётганликларига ишонч ҳосил қилганларидан кейин, Лок районида асир олинган 800 кишидан кўпроқ исёнчи бандитлар қуролларини ташладилар. Таслим бўлган исёнчилар озиқ-овқат ва кийим-кечак билан таъминланди. Касал ва ярадорларга медицина ёрдами кўрсатилди. Лок районида яшовчи исёнчилар дарҳол озод қилиниб, ишга жойлаштирилди. Оилалари бошқа районларда яшовчи исёнчилар уюшқоқли равишда ўз жойларига юборилди.

Тибетнинг кенг халқ оммаси Халқ озодлик армиясининг ҳарбий асирларга раҳмдиллик билан қараш сиёсатини қувватлади.

ПРЕЗИДЕНТ СУКАРНО БРАЗИЛИЯГА КЕЛДИ

НЬЮ-ЙОРК, 18 май. (ТАСС). Ассошийтед пресс агентлиги билдиради: Индонезия президенти Сукарно кеча тўрт кунлик визит билан Рио-де-Жанейрога келди. Индонезия ташқи ишлар министри Субандрио унга ҳамроҳ бўлиб келди. Аэродромда Сукарнони Бразилия президенти Кубичек ва бошқа катта амалдорлар кутиб олдилар.

Хабар беришларига кўра, Индонезия президенти Бразилияда бўлган вақтида савдо-сотиққа таалуқли масалаларни муҳокама қилади. Сукарно 20 майда Буэнос-Айресга жўнаб кетади, шундан кейин Сант-Яго, Лима, Панама, Мехико ва Лос-Анжелосга боради.

ЎЗАРО ИҚТИСОДИЙ ЁРДАМ КЕНГАШИНИНГ 11- СЕССИЯСИ ЎЗ ИШИНИ ТАМОМЛАДИ

ТИРАНА, 16 май. (ТАСС). Бугун бу ерда Ўзаро иқтисодий ёрдам кенгашининг 11-сессияси ўз ишини тамомлади. Охирги мажлисда қуйидаги ҳужжатлар: Ўзаро иқтисодий ёрдам кенгашининг 11-сессияси тўғрисида ахборот ва Ўзаро иқтисодий ёрдам кенгашининг 10 йиллиги тўғрисида ахборот (кенгаш секретарининг доклади юзасидан Ўзаро иқтисодий ёрдам кенгаши 11-сессиясининг қарори) якдиллик билан қабул қилинди.

ТУРКИЯ МАЖЛИСИДА

ЛОНДОН, 16 май. (ТАСС). Рейтер агентлиги мухбирининг Анқарадан хабар беришича, кеча оппозицион халқ-республикачи партиянинг уч депутати ҳукмрон демократик партия депутатлари билан тўқнашув вақтида ярадор бўлган.

Мухбирнинг хабар беришича, муштлашиш вақтида парламент биносидаги кўп деразаларнинг ойналари синдирилган.

Оппозиция депутатлари халқ-республикачи партиянинг босма баёнотини тарқатганликлари бу тўқнашувнинг чиқишига сабаб бўлган.

ҲИНДИСТОН МАОРИФ ХОДИМЛАРИ ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОНДА БЎЛИШИ

Маориф ходимлари уюшмалари Умум Ҳиндистон федерациясининг федерация президенти профессор Д. С. Шарма бошлиқ делегацияси Деҳлидан Москвага бораётганида Тошкентда тўхтади. Бу делегация СССР маориф, олий мактаб ва илмий муассаса ходимлари касаба союзи Марказий Комитетининг таклифига биноан Совет Иттифоқига келган.

Меҳмонлар беш кун давомида Ўзбекистонда халқ маорифининг қўйилиши билан танишдилар. Улар Низомий номли Тошкент педагогика институтида, шаҳарнинг бир қанча болалар муассасаларида бўлдилар, Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг мактаб-интернат ишини ўргандилар, республика Маориф министрлиги ходимлари билан суҳбатлашдилар.

Делегация 18 майда Тошкентдан Москвага жўнаб кетди. (ЎзТАГ).

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

Телеграф хабар қилади

◆ Польша матбуот агентлигининг хабар беришича, Гливицидаги Силезия политехника институтида қурилишни механизациялаш халқаро виставкаси очилди. Бу виставкада Польша, Совет Иттифоқи, Англия, Венгрия, Германия Демократик Республикаси, Германия Федератив Республикаси ва бошқа бир қанча мамлакатларнинг қурилиш ишларини механизациялаш соҳасида эришган муваффақиятлари кўрсатилган.

◆ Халқ палатаси президиумининг таклифига биноан, Колумбия миллий конгресс делегацияси Германия Демократик Республикасига келди.

◆ Синьхуа агентлиги мухбирининг Гуанчжоудан хабар беришича, у ерда Хитойнинг 1959 йилда экспорт қилинадиган товарларининг баҳор ярмаркаси ёпилган. Ярмарка ишлаб турган вақтда уни 30 дан ортиқ мамлакат ва районларнинг 2500 дан кўп савдо вакили келиб кўрган. Ярмаркада Хитой ташқи савдо компаниялари билан чет мамлакатларнинг савдо вакиллари ўртасида кенг алоқа боғланган.

◆ Мисрда чиқадиган «Алаҳром» газетаси хабар беради: Мавжуд маълумотларга кўра, Бирлашган Араб Республикаси Миср районининг аҳолиси ҳозирги вақтда 27 миллион кишини ташкил этади.

◆ Ҳиндистон ҳукуматининг таклифига биноан Ҳиндистонга келган СССР Геология ва ер ости бойликларини сақлаш министри П. Я. Антропов Бхакра-Нангал гидроэнергетика системаси қурилишини бориб кўрди. П. Я. Антропов Совет Иттифоқи Ҳиндистонга Бхакра тўғони ёнида иккинчи электростанция қурилиши учун кучли турбиналар ва генераторлар етказиб беражагини айтди.

◆ Аргентинанинг бир миллиондан ортиқ ишчилари қимматчиликка қарши норозилик ва Аргентинанинг иш ташлаган банк хизматчиларига бирдамлик белгиси сифатида 15 майда 24 соатлик забастовка ўтказдилар. Забастовка натижасида кўп корхоналарда ва Аргентина экономикасининг бутун-бутун тармоқларида иш тўхтаб қолди.

◆ Англиядаги «Бритиш мотор корпорейшн» компаниясининг Бирмингемдаги автомобиль заводида маъмурият томонидан ишчиларнинг касаба союз ҳуқуқлари бузилганлигига қарши норозилик белгиси сифатида эълон қилинган забастовка уч кундан бери давом этмоқда.

16 май. (ТАСС).

Тошкентнинг томоша залларида

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА (ёзги бино) — 19/V да **Алишер Навоий,** 20/V да **Холисхон.**

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 19/V да **Флория Тоска,** 20/V да **Жизель.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА (Комсомол кўлидаги ёзги бино) — 20/V да **Азиз ва Санам.**

«РОДИНА» — кундуз соат 1-20 минутгача **Ё ҳаёт, ё ўлим,** кундуз 3 ва кеч 10-40 минутда **Байжу Бавра,** кеч 5 да янги бадиий фильм **Саройлар ва кулбалар,** кеч 8 яримда **Икки океан сири** (1 ва 2- серия).

«ВАТАН» — кеч соат 9-20 минутда **Саройлар ва кулбалар.**

«ОКТЯБРЬ» — **Икки океан сири** (2- серия).

«ИСКРА» (қишки) — кундуз ва кечқурун: 1 ва 2- залда **Саройлар ва кулбалар,** 3- залда **Хотиним куйлашни истайди.**

«ФЕСТИВАЛЬ» — кеч соат 8-45 минутда янги бадиий фильм **Йўлимиз ажралмоқда,** кеч 10 яримда кенг экранли фильм **Булутли тонг.**

КАФАНОВ номли — **Йўлимиз ажралмоқда.**

«ЁШ ГВАРДИЯ» — эрталаб соат 10, кундуз 12 да **Қизил галстук,** кундуз 2 ва 4 да **Оқ йўл!,** кеч 6 дан **Тана.**

«ХИВА» — **Сўна.**

«САЛЮТ» — **Тоғдан ёпирилган куч.**

«УДАРНИК» — **Саройлар ва кулбалар.**

«ЎЗБЕКИСТОН» — кундуз ва кечқурун **Саройлар ва кулбалар,** кеч соат 10 да **Инсон тақдири.**

«1 МАЙ» — **Ярим кечада.**

ЎЗБЕКИСТОН ССР САВДО МИНИСТРЛИГИ ВА УЗПРОМСОВЕТ ПРАВЛЕНИЕСИ **ИССИҚ (ПАХТАЛИ)**

ИШ КИЙИМИНИНГ

ЭНГ ЯХШИ МОДЕЛИНИ ИШЛАШ УЧУН

20 майдан 20 июнгача **РЕСПУБЛИКА**

КОНКУРСИ

ЎТКАЗАДИЛАР.

Конкурсда Моделлар уйи, лабораториялар, экспериментал цехлар, тикувчилик корхоналари, ўқув юртлари, бичиш ва тикиш курсларининг коллективлари ва мутахассислари, шунингдек айрим кишилар қатнашиши мумкин.

Энг яхши моделлар учун қуйидаги мукофотлар белгиланади:

иккита биринчи мукофот — 3.000 сўмдан;

иккита иккинчи мукофот — 2.000 сўмдан;

иккита учинчи мукофот — 1.000 сўмдан;

тўртта рағбатлантириш мукофоти — 500 сўмдан.

Конкурс шартлари билан облпромсоветларда, промкооперациянинг тикувчилик артелларида, «Главторгодежда» базаларида, Тошкент моделлар уйида ва Узпромсоветнинг конструкторлик-технология бюросида танишиш мумкин.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Киров кўчаси, 37-уй, Моделлар уйининг моделларни кўрсатиш зали (телефон — 33-408).

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда востока» кўчаси № 26 РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140, Пропаганда бўлими — 34808, 136, Совет қурилиши бўлими — 136. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040,135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040,135. Саноат ва транспорт бўлими, маданият бўлими — 34048,132. Хатлар бўлими — 34048, 156. Маҳаллий ахборот бўлими — 34048, 132. Секретариат — 29040, 50. Эълонлар бўлими — 28142.

Р. 00987. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. Б-1594.